

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

Sumarul
tranzacțiilor bursiere
din anul 2013

3

Asigurările
de viață în Republica
Moldova (partea II)

4

În luna martie FMI va decide asupra unui nou program de asistență pentru Republica Moldova

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a avut ieri o întâlnire cu directorul executiv al Fondului Monetar Internațional (FMI) pentru R. Moldova, Menno Snel, a relatat agenției MOLDPRES Serviciul de presă al Președinției.

Cei doi interlocutori au discutat aspecte ale cooperării dintre Republica Moldova și FMI în perspectiva încheierii unui nou Program de asistență între cele două părți.

Președintele Timofti a dat asigurări că Republica Moldova își va onora cu precizie angajamentele asumate față de FMI și i-a mulțumit lui Menno Snel pentru asistența financiară a FMI. Șeful statului a subliniat că Guvernul va întreprinde acțiuni energice pentru asigurarea durabilității fiscal-bugetare, menținerea unei politici monetare prudente și consolidarea sectorului financiar al țării.

La rândul său, Menno Snel a vorbit despre importanța în continuare a unei stabilități politice în Republica Moldova pentru atingerea obiectivelor economice. De asemenea, oficialul FMI a salutat eforturile autorităților de la Chișinău de fortificare, prin modificări legislative, a independenței Băncii Naționale, care urmăresc consolidarea capacităților de supraveghere ale BNM.

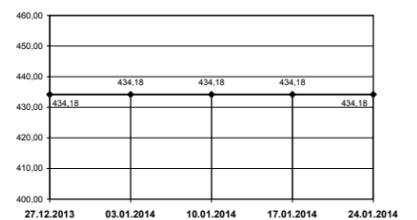
Ultimul program de asistență

al FMI pentru Republica Moldova a fost finalizat în aprilie 2013, prin care Republica Moldova a beneficiat de asistență financiară în valoare de aproximativ 566 de milioane de dolari.

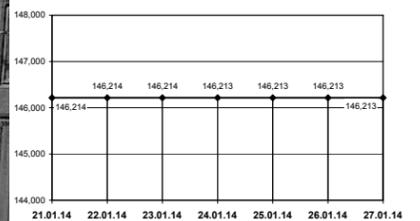
Decizia referitoare la adoptarea unui nou program de asistență pentru Republica Moldova va fi luată de către Consiliul Executiv al FMI în luna martie 2014.

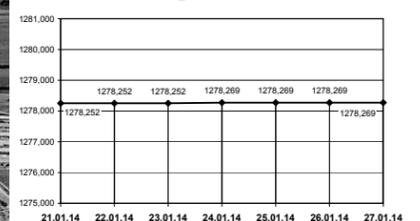
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
29.01.2014

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	13.3554
EUR	1	18.2202
UAH	1	1.5666
RON	1	4.0190
RUB	1	0.3857

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 20-24 ianuarie 2014 la Bursa de Valori a Moldovei au fost înregistrate 16 tranzacții cu acțiunile a 10 emitenți în sumă de 331,2 mii lei.

Pe piața interactivă au fost efectuate 11 tranzacții în volum de 316,2 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” a crescut de la 30 până la 70 lei per acțiune. Au fost încheiate 2 tranzacții cu acțiunile „Moldova Agroindbank” la prețul de 999,99 și 1000 lei.

Pe piața directă în cadrul licitațiilor cu strigare au fost vândute 5 pachete de acțiuni în volum de 15,0 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

În atenția acționarilor, Societăților pe Acțiuni și participanților profesioniști ai pieței financiare!

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2014 desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o **reducere de 10 la sută** la publicarea raportului financiar.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 24 ianuarie 2014 a avut loc ședința Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Consiliul de administrație a aprobat hotărârea privind înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

Valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale:

– Societății pe acțiuni „ASPA” în sumă de 2224000 lei în număr de 222400 acțiuni ordinare nominative cu VN-10 lei din contul convertirii datoriiilor creditoriale. Societatea avea înregistrat un capital social în mărime de 13 359 000 lei, divizat în 1 335 900 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN- 10 lei/per acțiune. După majorare capitalul social va constitui 15 583 000 lei, divizat 1 558 300 acțiuni ordinare nominative cu VN d-10 lei/per acțiune.

– Societății pe acțiuni „APĂ-CANAL CHIȘINĂU” în sumă de 25 000 000 lei în număr de 25 0000 acțiuni ordinare nominative cu 100VN- lei din contul capitalului propriu. Societatea avea înregistrat un capital social în mărime de 586.915.200 lei, divizat în 5869152 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN -100 lei/per acțiune. După majorare capitalul social va constitui 611.915.200 lei, divizat în 611 9152 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN – 100 lei/per acțiune.

Reducerea capitalului social al:

– Societății pe acțiuni „MOLDPRESA” cu 4506768 lei prin anularea a 187782 acțiuni de tezaur. Capitalul social al S.A. „MOLDPRESA” până la reorganizare constituia 4 580 640 lei divizat în 190 860 acțiuni (174 195 acțiuni ordinare nominative, 9 999 acțiuni preferențiale de I clasă și 6 666 acțiuni preferențiale de clasa II, cu VN-24 lei). Capitalul social al societății după reducere va constitui 73872 lei, fiind divizat în 3078 acțiuni ordinare nominative cu VN-24 lei;

– Societății pe acțiuni „CENTRUL 3/TRIPLU” cu 287978 lei prin anularea a 287978 acțiuni de tezaur. Capitalul social al societății până la reorganizare a constituit 438.895 lei divizat în 438.895 acțiuni ordinare nominative cu VN – 1 leu. Capitalul social al societății după reducere va constitui 150917 lei, fiind divizat în 150917 acțiuni ordinare nominative cu VN-1 leu.

De asemenea, a fost avizată înregistrarea de stat a modificărilor operate în datele Societății de Asigurări „ACORD GRUP” S.A. înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind desemnarea administratorului Reprezentanței Bălți.

Urmare a examinării cererilor prezentate, Consiliul de administrație al CNPF a reperfectat licențele:

– Companiei de Asigurări „KLASSIKA ASIGURĂRI” S.A. seria CNPF nr. 000619, eliberată la 02 august 2010, pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu modificarea adresei subdiviziunii de desfășurare a activității licențiate din str. Mihai Eminescu 10, or. Orhei în str. Vasile Lupu, 34, or. Orhei.

– Societății de Asigurări-Reasigurări „MOLD-CARGO” S.A. seria CNPF nr. 000687, eliberată la 30 mai 2011 pentru dreptul de a desfășura activitatea în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu: a) includerea unor noi subdiviziuni de desfășurare a activității: or. Ungheni, str. Burebista, 37, ap. 9; mun. Chișinău, str. A. Pușkin, 35, of. 3; mun. Chișinău, str. Bernardazzi, 41, ap. 16. b) excluderea următoarelor subdiviziuni: mun. Chișinău, str. Mesager, 11; mun. Bălți, str. Strii, 17A; r-nul Rîșcani, s. Șaptebani; or. Nisporeni, str. Alexandru cel Bun, 43.

Consiliul de administrație a aprobat hotărârea cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind avizarea încheierii unor tranzacții de către asigurători (reasigurători), aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 10/9 din 15 martie 2013.

În cadrul ședinței a fost aprobată hotărârea cu privire la unele măsuri față de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” S.A. și Agenția de Înregistrare „COMITENT” S.A., conform căreia se prescrie Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A. asigurarea transmiterii, în termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii, a registrului deținătorilor de valori mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” S.A. regulatorului independent care deține licență în vigoare pentru dreptul de a desfășura activitate de ținere a registrului, cu informarea imediată a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, fiind avertizate persoanele cu funcții de răspundere ale Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A. și Agenției de Înregistrare „COMITENT” S.A. asupra necesității respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative. Decizia prevede că în caz de neexecutare a hotărârii, ținerea registrului deținătorilor de valori mobiliare emise de Compania Internațională de Asigurări se va efectua de regulatorul independent desemnat de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Totodată, Consiliul de administrație a aprobat și a decis să expedieze proiectul Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de compensare a investitorilor” spre avizare autorităților și instituțiilor interesate.

În Moldova va crește eficiența supravegherii sistemului financiar, bancar și nebancar

Aceste măsuri care au menirea să asigure integritatea și stabilitatea sistemului financiar al Moldovei, se conțin în Foia de Parcurș aprobată de Guvern pentru îmbunătățirea competitivității țării.

Documentul prevede elaborarea de către Banca Națională și Comisia Națională a Pieței Financiare în trimestrul II 2015 a Planului de acțiuni pentru îmbunătățirea supravegherii sistemului bancar și nebancar în conformitate cu recomandările prezentate în rezultatul evaluării sistemului financiar al Moldovei.

Începând cu trimestrul II curent se planifică adoptarea și implementarea Legii privind organizațiile financiare nebancare, adoptarea modificărilor

la legea existentă privind delegarea CNPF cu funcții de supraveghere al sectorului de leasing, adoptarea și implementarea prevederilor Legii privind fondurile de pensii facultative cu scopul de a asigura respectarea reglementărilor UE și în conformitate cu experiențele din acest domeniu, adoptarea modificărilor la Codul contravențional și Codul penal pentru adaptarea lor la legislația actuală și viitoare în domeniul pieții financiare nebancare.

Se prevede că în trimestrul II 2015 va fi elaborat Planul de acțiuni pentru perfecționarea funcționalității Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar în conformitate cu recomandările primite în rezultatul evaluării sistemului bancar al Moldovei din punct de vedere al principiilor generale ale

Asociației internaționale a asiguratorilor depozitelor. Documentul este elaborat de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, BNM și Ministerul Finanțelor.

BNM și CNPF vor asigura monitorizarea permanentă a nivelului de transparență a acționarilor în conformitate cu legislația bancară, aplicarea prevederilor legislației în domeniul transparenței acționarilor și proprietarii reali din sectorul financiar. În trimestrul III curent, BNM va elabora un proiect de lege privind perfecționarea bazei normativ-juridice ce ține de deschiderea informațiilor privind activitatea financiară de către bănci, care are menirea creșterii încrederii consumatorilor de servicii bancare față de sistemul bancar din Moldova.

InfoMarket

A fost creată o platformă de gestiune a datelor privind asistența externă acordată Republicii Moldova

Cancelaria de Stat a lansat o platformă de gestiune a datelor privind asistența externă acordată Republicii Moldova de partenerii de dezvoltare. Astfel, cetățenii vor putea accesa pe platforma www.amp.gov.md o hartă interactivă pentru a afla unde și ce proiecte finanțate din fonduri externe au fost implementate în țara noastră, comunică MOLDPRES.

Platforma mai oferă posibilitatea identificării proiectelor implementate în ultimii ani în Republica Moldova, în funcție de domeniu, localitate, donatori. Datele vor fi introduse periodic pe site de către autoritățile responsabile de implementarea proiectelor. Platforma a fost creată cu sprijinul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și al unei companii.

Victor Bodiu, Secretar general al Guvernului, a spus că Republica Moldova este una dintre cele 20 de țări ale lumii în care există o astfel de platformă. „Aceasta ne dă posibilitatea să aflăm care sunt domeniile de intervenție, sectoarele care beneficiază cel mai mult de asistență. Platforma conține o hartă interactivă a Republicii Moldova”, a spus Bodiu.

Nicola Harrington-Buhay, Coordonator Rezident al ONU și Reprezentant Permanent al PNUD în Republica Moldova, a declarat că este foarte important ca cetățenii să știe câți bani au fost acordați Republicii Moldova de partenerii de dezvoltare, în ce sectoare a fost oferită asistența și unde urmează să mai fie acordați bani.

Din anul 2009 până în prezent, în Republica Moldova au fost implementate sau sunt în proces de derulare proiecte în valoare de 2,2 mld de euro, notează MOLDPRES.

Holdingul german SUDZUCKER A.G. este satisfăcut de proiectul de investiții din Moldova

Conducerea holdingului german Sudzucker A.G., în ansamblu, este satisfăcută de proiectul de investiții din Moldova, unde în urmă cu peste 10 ani a fost înființată și funcționează filiala Sudzucker Moldova S.A.

Întrebat de reporterul agenției „INFOTAG” despre rezultatele activității companiei moldovenești, speakerul Consiliului de Administrație al holdingului, doctorul Thomas Kirchberg, a spus că în Moldova lucrează „o echipă bună și de înalt profesionalism, care trăiește prin Sudzucker”.

„Pentru noi este important că Republica Moldova se direcționează spre dezvoltarea sa spre Uniunea Europeană. Noi ne vom împărtăși binevoitor și generos experiența, relațiile, ca să ajutăm Moldova pe calea integrării europene”, a menționat Kirchberg.

Întrebat despre realizările principale ale filialei din momentul intrării pe piața moldovenească, Kirchberg a răspuns că Sudzucker a reușit „să stabilizeze relațiile dintre producătorii de zahăr și crescătorii de sfeclă”.

„În acești ani, am reușit să aducem dotarea tehnică și tehnologică a fabricilor din Republica Moldova la un nivel european”, a afirmat cu satisfacție acesta, menționând că în momentul înființării companiei Sudzucker Moldova multe elemente lipseau în complexul de sfeclă și zahăr al Moldovei, iar acum în acest sector toate sunt aproape ca în țările din Uniunea Europeană.

Potrivit lui Kirchberg, în prezent, holdingul Sudzucker A. G. discută cu autoritățile Moldovei despre problema irigației sfelei de zahăr, astfel încât să fie evitate pierderile în anii secetoși. Pe terenurile irigate recolta la hectar a sfelei poate ajunge la 100 chintale și mai mult.

„Dar deocamdată ne vine greu să obținem pentru plantațiile noastre apă din Prut și Nistru. Am discutat despre această problemă cu prim-ministrul Iurie Leancă, ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov”, a relatat Kirchberg, menționând că la capitolul dezvoltarea infrastructurii și irigare este nevoie de investiții din partea statului, nu doar ale companiei.

În perioada activității în Moldova, investitorul german a reușit să reducă la fabricile sale consumul de energie cu 54%, să construiască o fabrică de producere a biogazului din deșeurile producției de zahăr.

Întrebat dacă toate au fost realizate potrivit conceptului inițial, Kirchberg a spus: „noi am crezut că scopurile noastre în Moldova vor fi realizate mult mai rapid. Am sperat că agricultura moldovenească este mai bine dezvoltată, că aici toate lucrurile vor fi în ascensiune”.

Potrivit lui, după 10 ani de activitate în Republica Moldova, se poate afirma că două lucruri au frânat dezvoltarea complexului de sfeclă și zahăr al Moldovei – vremea și dezvoltarea politică a țării”.

Noi am văzut în complexul de sfeclă și zahăr al Moldovei diferiți investitori, care au făcut un joc neonest. Dar toți aceștia nu mai sunt, pe când compania noastră continuă să se dezvolte cu succes, deși, firește, nu fără dificultăți”, a menționat acesta.

La întrebarea dacă compania filială Sudzucker Moldova S.A. După anul de succes 2013, le va plăti dividende acționarilor, doctorul Kirchberg a declarat că pe câmpuri chiar anul trecut s-au înregistrat succese, exprimate într-o recoltă mai mare de sfeclă și o producție mai mare de zahăr.

„Iar pe segmentul de zahăr nu este de așteptat un mare succes din cauza supraproducției acestuia și, ca urmare, a scăderii considerabile a prețurilor la zahăr în lume”, a precizat acesta.

Doctorul Kirchberg a mai spus că achitarea dividendelor, pe care Sudzucker Moldova le-a plătit regulat în ultimii ani, va fi influențată de mai multe aspecte, inclusiv contrabanda cu zahăr, TVA, dar și politica altor actori de pe această piață, politică care nemulțumește holdingul Sudzucker A.G.

„În mai 2014 va avea loc adunarea anuală generală a acționarilor Sudzucker Moldova, și în cadrul acesteia se va decide problema dividendelor pentru anul 2013”, a conchis speakerul Sudzucker A.G., doctorul Thomas Kirchberg.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din anul 2013

Anul 2013 a fost un an remarcabil pentru piața financiară nebancaară din Republica Moldova ca urmare a intrării în vigoare a Legii cu privire la piața de capital, care schimbă infrastructura pieței și stabilește noi reguli ale „jocului”. Ca urmare, toți participanții pieței vor avea parte de un an dificil în legătură cu reorganizarea și primirea licențelor. Și în toată această „agitație” este necesar de a asigura funcționalitatea pieței și de a păstra ritmul de creștere stabilit în 2013.

Volumul pieței secundare în anul 2013 a constituit 1711,6 mil. lei, depășind cu 460,1 mil. lei indicatorul anului precedent (1251,5 mil. lei) și s-a divizat practic egal între piața bursieră și cea extrabursieră, constituind 48% și, respectiv, 52% din volumul total.

În anul de referință piața bursieră a înregistrat un trend ascendent și a atins indicatorul volumului prognozat în Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancaară pe anii 2011-2014. Prin urmare, pe parcursul anului 2013 la Bursa de Valori a Moldovei au fost efectuate 1258 tranzacții cu valorile mobiliare a 158 emitenți. Volumul total al anului a constituit 822,0 mil. lei, majorându-se cu 198,7 mil. lei față de 2012, și s-a clasat pe locul al treilea în dinamica volumelor anuale după anii 2007 și 2008 (1233 mil. lei și 996 mil. lei). Anul 2013 poate fi ferm considerat un an de activizare a tranzacțiilor efectuate cu acțiunile băncilor comerciale cotate la Bursă. Acestor tranzacții le-au revenit 81% din volumul bursier total.

Analizând structura tranzacțiilor bursiere, constatăm că în 2013 Secția de Bază a fost lider după volumul înregistrat, contrar tendinței din ultimii ani de prevalare a Secției Tranzacțiilor Directe. Așadar, cota-parte a Secției de Bază a Bursei a constituit 86,4%, iar cota-parte a Secției Tranzacțiilor Directe – 13,6%.

TRANZACȚII EFECTUATE PRIN MECANISMUL PIEȚEI INTERACTIVE (SECȚIA DE BAZĂ)

În anul 2013 cele mai multe tranzacții au fost încheiate pe piața interactivă – 853 tranzacții în sumă de 709,9 mil. lei. Lider după numărul tranzacțiilor efectuate a devenit societatea „Întreprinderea specializată de reparație a tehnicii din Fălești” – 88 tranzacții, toate fiind efectuate la prețul de 1 leu per acțiune. Lider după volumul tranzacționat a devenit banca comercială „Moldova Agroindbank” (363,6 mil. lei). Diapazonul de variație a prețului acestor acțiuni stabilindu-se în limitele 1000-1100 lei.

Analizând dinamica prețurilor de piață a tuturor acțiunilor companiilor din Listing, observăm că toate au înregistrat oscilația prețurilor, cu excepția acțiunilor preferențiale ale „Banca de Economii” SA (tabelul).

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost încheiate 405 tranzacții în volum de 112,1 mil. lei și au fost înregistrate următoarele tipuri de tranzacții:

Tranzacții de vânzare a acțiunilor proprietate publică (licitații cu strigare)

În acest an Agenția Proprietății Publice a efectuat o singură licitație de vânzare a acțiunilor proprietate publică la Bursă, dar aceasta a fost una rezultativă deoarece volumul tranzacțiilor din acest an a fost practic la nivelul volumului din anii precedenți. Modul de petrecere a licitației – vânzarea acțiunilor în pachete unice prin intermediul licitațiilor cu strigare, fiind asigurate principiile publicității, transparenței și egalității tuturor participanților. În rezultatul licitației au fost realizate pachetele a 4 societăți pe acțiuni în sumă de 55,9 mil. lei (6,8% din volumul bursier):

SA „Armo-Beton” (Chișinău) – 100,00% din acțiuni la prețul de 43 lei;

SA „Cerealeproiect” (Chișinău) – 56,41% din acțiuni la prețul de 1 leu;

SA „Jolly-Alon” (Chișinău) – 34,96% din acțiuni la prețul de 180 000 lei;

SA „Carmez” (Chișinău) – 0,11% din acțiuni la prețul de 10 lei.

De asemenea, unitățile administrativ-teritoriale (primăriile) au expus spre vânzare pachetele sale de acțiuni. În total au fost înregistrate 4 tranzacții în sumă de 301,6 mii lei.

Primăriile com. Mihailovca raionul Cimișlia și a or. Cimișlia au vândut pachetele sale de acțiuni de 2,80% și, respectiv, 14,44% din acțiunile companiei „Reponcim” (Cimișlia) la prețul de 5,12 lei.

Primăria s. Crișcăuți raionul Dondușeni a realizat pachetul de 1,94% din acțiunile companiei „Întreprinderea de reparație și deservirea tehnicii” (Dondușeni) la prețul

de 14 lei per acțiune, iar primăria com. Scorțeni raionul Telenești – pachetul de 0,18% din acțiunile societății „Carmez” la prețul de 8 lei.

Tranzacții de vânzare a acțiunilor ca pachete unice în cadrul licitațiilor cu strigare

Ca pachete unice au fost vândute valorile mobiliare a 65 emitenți în sumă de 36,9 mil. lei (4,5% din volumul bursier). Circa 50% din acest volum reprezintă tranzacțiile efectuate cu acțiunile băncii comerciale „Energbank” – 19,0 mil. lei. Cele mai multe pachete de acțiuni realizate sunt ale societății „Planeta-Carte” – 21 pachete la prețul de 1 leu per acțiune.

Tranzacții de realizare a ofertelor publice pe piața secundară

Volumul tranzacțiilor de realizare a condițiilor ofertelor publice pe piața secundară a constituit 18,98 mil. lei (2,3% din volumul bursier). Prin intermediul ofertelor publice au fost procurate valorile mobiliare a 16 emitenți, dintre care tranzacțiile cu acțiunile companiei „Elevator Kelley Grains” au constituit jumătate din volumul total al acestui tip de tranzacții. Cele mai mari pachete achiziționate au fost:

SA „Agrovin-Bulboacă” (Anenii Noi) – 84,1% din acțiuni la prețul de 0,50 lei;

SA „Universul” (Orhei) – 35,0% din acțiuni la prețul de 10 lei;

SA „Automobilist-Bălți” (Bălți) – 22,5% din acțiuni la prețul de 0,50 lei.

Tranzacții de vânzare-cumpărare în conformitate cu condițiile speciale.

Pe parcursul anului 2013 a fost înregistrată o tranzacție de vânzare a acțiunilor în conformitate cu condițiile speciale. S-au realizat 23,7% din acțiunile societății pentru reparația tehnicii agricole „RTS-Spicușor” la prețul de 0,50 lei per acțiune. Volumul tranzacției a constituit 9,9 mii lei.

Cele mai rezultative perioade la Bursă sunt:

– după numărul tranzacțiilor efectuate – luna mai (193 tranzacții);

– după numărul emitenților tranzacționați – luna decembrie (40 emitenți);

– după volum – luna iunie (194 mil. lei).

Pe parcursul anului 2013 spre circulație la Bursă au fost admise valorile mobiliare a 4 emitenți și au fost retrase din circulație valorile mobiliare a 32 emitenți, ceea ce denotă o tendință de micșorare a numărului de valori mobiliare înregistrate la Bursă. La începutul anului la Cota Bursei erau înscrise 11 emitenți, la finele anului – 9 emitenți. Valorile mobiliare ale SA „Floarea-Soarelui” și SA „Supraten” au fost transferate din Listing în Non-listing în baza deciziei organului de conducere al emitentului.

INFORMAȚIA DESPRE MEMBRII BURSEI

La sfârșitul anului numărul total al membrilor acreditați ai Bursei – 22. Pe parcursul anului pozițiile de lider după volum au ocupat următoarele companii de brokeraj:

Ianuarie – „Victoriabank” (24,3 mil. lei);

Februarie – „Banca Socială” (6,6 mil. lei);

Martie – „Victoriabank” (50,2 mil. lei);

Aprilie – „Victoriabank” (115,4 mil. lei);

Mai – „Banca Socială” și „Unibank” (cite 83,2 mil. lei);

Iunie – „Broking-VM” (152,5 mil. lei);

Iulie – „Proajioc” (9,5 mil. lei);

August – „Proajioc” (58,7 mil. lei);

Septembrie – „DAAC Invest” (3,4 mil. lei);

Octombrie – „Moldova Agroindbank” (70,6 mil. lei);

Noiembrie – „Broking-VM” (130,1 mil. lei);

Decembrie – „DAAC Invest” (46,97 mil. lei).

În baza rezultatelor anuale s-au conturat cinci lideri după volumul tranzacțiilor: „Broking-VM” (335,6 mil. lei), „Proajioc” (330,1 mil. lei), „Victoriabank” (321,4 mil. lei), „Unibank” (123,3 mil. lei) și „Moldova Agroindbank” (118,1 mil. lei). După numărul emitenților tranzacționați și numărul tranzacțiilor efectuate lider este compania de brokeraj „Valinvest” – 36 emitenți și 403 tranzacții.

Informații mai detaliate privind cererea și oferta, prețurile de piață, statistica tranzacțiilor bursiere, precum și lista companiilor de brokeri pot fi găsite pe site-ul Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) sau la tel. 022-27-54-20.

Informația privind negocierile este publicată: săptămânal în ziarul „Capital Market”, lunar în buletinul informativ al bursei „Bursa de Valori a Moldovei” (indice la „Poșta Moldovei” – 31882).

Bursa de Valori a Moldovei

Emitent	ISIN	Prețul de piață Min.	Prețul de piață Max.	Prețul mediu ponderat
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	1 000,00	1 100,00	1 028,63
BC "VICTORIABANK" S.A.	MD14VCTB1004	15,90	35,00	18,40
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	160,00	250,00	233,24
"BANCA DE ECONOMII" SA	MD14BECM1002	13,87	40,00	13,98
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	70,00	104,00	82,99
BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	MD14MBIS1000	30,00	100,00	30,61
"BANCA DE ECONOMII" SA	MD24BECM1000	1,01	1,01	1,01

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Guvernul Moldovei a făcut publică Foaia de parcurs pentru îmbunătățirea competitivității țării, care a fost adoptată anterior

Implementarea prevederilor are scopul să îmbunătățească competitivitatea economiei moldovenești, pentru a folosi în plină măsură posibilitățile care sunt oferite de Acordul pentru zona de comerț liber, aprofundat și cuprinzător dintre Moldova și UE (DCFTA) și să facă față provocărilor acestuia. Ministerul Economiei susține că DCFTA este îndreptată spre includerea Moldovei în spațiul economic european unic, precum și spre susținerea și stimularea transformărilor structurale profunde, necesare pentru creșterea competitivității economiei naționale.

Competitivitatea trebuie să fie dezvoltată atât la nivel macroeconomic, cât și la nivel de întreprinderi. Competitivitatea este legată strâns cu cheltuielile – directe și indirecte, care sunt decisive pentru competitivitatea firmelor moldovenești pe piețele externe, precum și pe piața internă. Temerile în acest sens sunt descrise în Foaia de parcurs și se conțin în fiecare dintre componentele ei. Un element important al competitivității este mărirea și structura piețelor cu care lucrează întreprinderea, ceea ce determină capacitatea lor de a se specializa și de a exploata economiile de amploare, și astfel influențează costurile și performanțele ei.

În cazul Moldovei, datorită DCFTA cu UE, se extinde accesul la piețele externe cu un potențial de cumpărare foarte mare și acest lucru este un stimul în sine și o modificare a pieței interne de rang mai mic. Este extrem de importantă extinderea pieței și creșterea eficienței ei cu scop de promovare a competitivității. Foaia de parcurs pentru îmbunătățirea competitivității în Moldova se bazează pe o abordare conceptuală a raportului global de competitivitate care a fost făcut public de Forumul economic mondial.

În conformitate cu criteriile generale utilizate de RGC, Republica Moldova se deplasează de la o economie bazată pe factori de producție la una bazată pe eficiență. Economii bazate pe factori de producție concurează în baza dotării lor cu astfel de factori. Aceștia sunt, în primul rând, resursele naturale și nivelul scăzut de calificare a forței de muncă (teren arabil în principal fertil, în cazul Republicii Moldova).

Respectivele economii concurează pe baza prețului, comercializând produse și materii prime, iar productivitatea scăzută se reflectă în salariile mici. Pentru astfel de economii, competitivitatea poate fi menținută, în principal, prin buna funcționare a instituțiilor publice și private, printr-o infrastructură bine dezvoltată, un mediu macroeconomic stabil și o forță de muncă sănătoasă, care a beneficiat de o educație elementară. În procesul de tranziție a economiei spre o nouă etapă de dezvoltare, bazată pe eficiență și inovație, Republica Moldova trebuie să dezvolte și să asimileze procese de producție și tehnologii moderne, prietenoase mediului, care, în final, vor conduce la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor (deoarece creșterea salariilor nu poate duce la creșterea prețurilor la produsele de bază, fenomen tipic pentru economiile bazate pe factorii de producție).

Factorii care influențează competitivitatea pot fi, de asemenea, clasificați ulterior în alte trei categorii generale, în funcție de nivelul pe care îl influențează: factorii care afectează competitivitatea țării per ansamblu, factorii care influențează o anumită industrie și factorii care afectează întreprinderile la nivel individual.

Prioritățile și acțiunile Foii de parcurs sunt împărțite pe componente separate, acțiunile cărora vor fi identificate mai târziu. Componentele Foii de parcurs sunt următoarele: Resursele umane, Accesul la resurse financiare, Infrastructura de transport, Infrastructura energetică, Infrastructura calității, Societatea informațională, Simplificarea comerțului, Administrarea fiscală și impozitarea, Cercetări științifice, tehnologii și inovații, Concurența. Fiecare problemă și-a găsit reflecția în matricea politicilor în conformitate cu scopurile DCFTA cu recomandarea politicilor concrete, acțiuni necesare și indicatorii competitivității.

În unele cazuri indicele reiese din Indexul competitivității globale, Indicele eficienței logistice (LPI), Doing Business și Enabling Trade Report. Majoritatea scopurilor și acțiunilor prevăzute de aceste componente direcționate pe factorii de concurență la nivel orizontal și la nivel economic. Totodată, fiecare componentă include scopuri și acțiuni specifice orientate pe factorii la nivel industrial și de firmă.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare: 1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,
BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca", SA.,
fil. 11, Chișinău, BIC EXMMMD22436
În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup"

Asigurările de viață în Republica Moldova

Continuare din nr. Nr. 02 (522)
din 22 ianuarie 2014

CONSUMATORII NEINFORMAȚI – SĂRACI SAU PRUDENȚI?

Sergiu Certan, managerul principal al Companiei de Asigurări „Sigur-Asigur” își dorește ca cetățenii Moldovei să însușească treptat atitudinea vizavi de produsele de asigurare de viață asemeni locuitorilor din țările dezvoltate. „Aceste produse sunt strict necesare, de importanță vitală și foarte atractive. Orice familie trebuie să posede minimum 5-10 polițe de asigurări de viață acumulative. De la 1% până la 92% de acoperire cu asigurări de viață este o cale lungă, dar sper că primii asigurați ai noștri și rudele lor care au primit deja indemnizații solide pentru cazurile asigurate sau pe contractele expirate, au putut deja să aprecieze cât de dulce este „halva asigurărilor”, și vor deveni cei mai buni promotori ai acestor produse”, consideră Sergiu Certan.

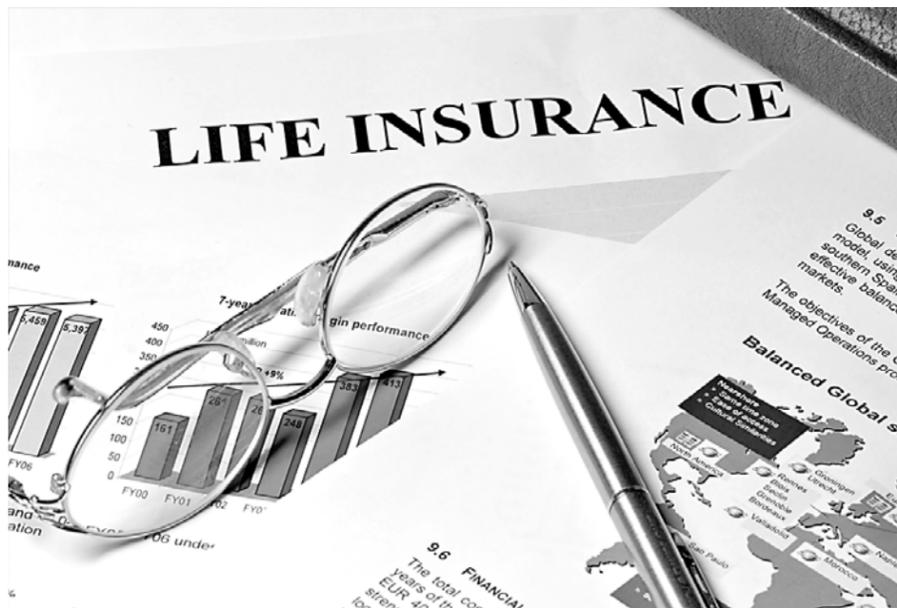
Potrivit lui Ion Cișlaru, directorul Companiei de Brokeraj de Asigurare – Reasigurare „Destine Asig”, un fenomen foarte problematic este cultura asigurărilor scăzută. „Populația nu este informată corect despre protecțiile și avantajele produselor de asigurare prestate de operatorii asigurărilor de viață din țară și, în consecință, persoanele care au procurat asigurarea de viață sunt dezamăgite, confruntându-se cu diverse probleme. În perioada funcționării contractului de asigurare apar unele conflicte nefondate, ceea ce deseori duce la întreruperea anticipată a contractului de asigurare și, implicit, generează o imagine negativă pentru companiile de asigurare, pentru cele de brokeraj și, în consecință, pentru asigurările de viață în întregime. Astfel, la ora actuală, populația nu este suficient de bine informată, dezamăgită și apatică pe alocuri”, menționează Cișlaru.

„Dacă mă întrebați de o a treia problemă, cea a lipsei banilor pentru asigurările de viață, cred că aceasta este una dintre cele mai puțin importante. Totul depinde de prioritățile pe care omul le are. Dacă e să ne uităm ce autoturism circula pe străzile capitalei, ce case sunt construite sau ce reparații își fac în apartamente mulți dintre concetățeni, cât de elegant sunt îmbrăcați, atunci e greu de crezut că finanțele ar fi o problemă pentru aceștia. Peste hotare, fiecare om la sfârșit de an se gândește în primul rând să-și facă o asigurare de sănătate, apoi să-și achite asigurarea de viață cu acumulare, urmată de asigurarea de locuință și în ultimul rând, cea a autoturismului. În R. Moldova lucrurile stau viceversa: în primul rând autoturismul, fierul, și mai apoi viața”, a ținut să sublinieze Ion Cișlaru.

CE OFERĂ ȘI SPRE CE TIND COMPANIILE DE ASIGURĂRI DE VIAȚĂ

Sergiu Certan consideră că produsele de asigurare de viață acumulative ale CAV „Sigur-Asigur”, indiscutabil, sunt mult mai atractive pentru asigurați, decât orice alte produse analogice ce se propun pe moment nu numai în Republica Moldova, dar și în țările europene. „De exemplu, rentabilitatea garantată de companie este de 4% la Euro, USD ori MDL (la alegerea clientului), ceea ce este un nivel excepțional de înalt (pe moment multe companii de asigurări internaționale se limitează la doar 2%). Notăm că fiecare punct procentual suplimentar de rentabilitate garantată este echivalent în cazul unui contract de 20 de ani cu o creștere a sumei asigurate pentru client de aproximativ 1,5 ori. De asemenea, „Sigur-Asigur” garantează asiguraților 85% din beneficiul investițional suplimentar (mai mare decât cele 4% garantate), ceea ce, de asemenea, este mai mult decât se practică de obicei în asigurările de viață.

„Lucrăm acum asupra extinderii gamei de produse la asigurările de viață. Ne-am propus să elaborăm încă 3-5 produse noi, dar introducerea lor în practică va depinde de

testarea pe care o vor efectua brokerii noștri de asigurări: vor fi oare receptivi clienții noștri la aceste produse ori nu?”, a declarat Sergiu Certan.

Intrebată cât de avantajoase/flexibile sunt produsele de asigurare de viață pe care le propune compania „Grawe Carat Asigurări”, Veronica Malcoci, directoarea companiei „Grawe Carat Asigurări” afirmă că, comparativ cu alte companii de pe piață, compania pe care o conduce se focusează pe implementarea de costuri noi și atractive pentru toate produsele. Având o cotă de piață de aproximativ 95%, compania oferă cel mai larg spectru de asigurări de viață cu cele mai avantajoase condiții menite să ofere clienților protecție și siguranță. Clienții regăsesc în condițiile produselor de asigurare de viață toate cerințele pentru satisfacerea necesităților lor.

„Chiar și așa analizăm în mod constant necesitățile și doleanțele clienților noștri și creștem, în fiecare an, oferte speciale pentru ei. Ca și în anii precedenți, suntem permanent implicați în procesul de elaborare de noi produse sau completare cu suplimente și opțiuni utile a produselor deja existente”, a declarat Veronica Malcoci.

Rugat să-și expună părerea la capitolul oferte de asigurări de viață pe piața din R. Moldova, Ion Cișlaru a menționat că acestea sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile asiguraților, însă ar fi necesar să fie continuu adaptate cerințelor crescânde ale pieței. Potrivit sursei citate, pe parcursul desfășurării contractului de asigurare de viață persoana asigurată trebuie să beneficieze de o combinație perfectă și flexibilă a produselor de asigurare: acumulare de capital, protecție în caz de boală, intervenții chirurgicale, invaliditate, exonerare de plată a primei de asigurare etc. Or, dacă asigurarea de viață îți garantează doar protecție în caz de deces sau la maturitatea contractelor de asigurare, atunci aceasta încetează să mai fie interesantă.

„Cred că în Moldova este nevoie de venirea pe piață a mai multor societăți cu renume și de brand internațional, ceea ce ar aduce programe și produse de viață, care să răspundă necesităților și solicitărilor populației”, a mai constatat Cișlaru.

PRIMII ASIGURAȚI PRIMESC INDEMNIZAȚII DE ASIGURARE LA EXPIRAREA CONTRACTULUI

Potrivit lui Sergiu Certan, atractivitatea produselor „Sigur-Asigur” nu este nicicum doar una „teoretică”. „Începând cu anul 2012, compania deja achită asiguraților contractele expirate cu termen de 5 ani (în a. 2014 vom achita contractele de 5,6 și 7 ani). Iată cifrele concrete: pe aceste contracte „Sigur-Asigur” a achitat deja de facto mai mult decât primele de asigurare primite în medie cu 13,4% în Euro (de la +4% până la +18%) și în medie cu 23% în MDL (de la +4% până la +44%). Pentru contractele de 5 ani coeficienții de multiplicare atât de înalți se consideră excepționali,

pe lângă faptul că toți acești 5 ani persoana asigurată (ori copilul plus asiguratul) s-au aflat sub protecție de asigurare de nădejde.

Veronica Malcoci afirmă că în acest an primii clienți ai „Grawe Carat Asigurări” care au avut încredere în companie în toți acești ani vor beneficia de indemnizații de asigurare la expirarea contractului. „Pentru noi acest lucru este foarte important, deoarece astfel demonstrăm stabilitatea financiară a companiei noastre și fortificăm încrederea clienților atât față de produsele de asigurări de viață, cât și față de compania noastră”, a ținut să puncteze Malcoci.

SCHIMBĂRI DORITE

Veronica Malcoci consideră că Republica Moldova nu deține un cadru legislativ care să permită pieței asigurărilor de viață o dezvoltare mai rapidă, de fapt o dezvoltare care să țină pasul cu nevoile reale ale populației și cu posibilitățile latente existente. Din nou, deductibilitatea primelor pentru asigurările de viață ar oferi cadrul favorabil pe care piața îl așteaptă și pentru care este deja pregătită.

„În vederea completării legislației, „Grawe Carat Asigurări” vine cu propuneri de completare și racordare a legislației în vigoare atât către CNPF, cât și participă activ la toate discuțiile (mesele rotunde, conferințele) organizate de instituțiile de stat de profil”, a subliniat Malcoci.

Întrebat ce schimbări pe piața de asigurări din Republica Moldova și-ar dori brokerul „Destine Asig”, Ion Cișlaru a declarat că companiile de asigurări ar trebui să coopereze cu organele responsabile: Comisia Națională a Pieței Financiare, Asociația Asiguraților din Moldova etc., întru sporirea gradului de informare în domeniul asigurărilor de viață și pensii private, începând de la o campanie de informare națională, care să includă și lucrul în mediul rural.

Potrivit sursei citate, în Republica Moldova ca și în România ar trebui să existe un fond de garantare, la care să contribuie societățile de asigurări de profil și de brokeraj, cu o anumită cotă din rulajul vânzărilor. Astfel va fi obținut un grad mai înalt de siguranță financiară al societăților de asigurare de viață și de încredere a populației în protecția garantată prin asigurarea de viață și pensii private pe viitor.

Ion Cișlaru a mai remarcat: „De asemenea, cred că trebuie instituită o structură pe lângă CNPF, care să se ocupe de instruirea asistenților în brokeraj și a agenților de asigurare și, respectiv, de certificare a operatorilor pieței de asigurări, astfel ca aceștia să dețină cunoștințe temeinice în domeniul asigurărilor de viață. Doar așa vom putea avea o abordare sănătoasă în vinderea produselor de asigurare de viață. Aceasta este cu atât mai important pentru asigurările de viață, cu cât presupune o relație de încredere de lungă durată”.

Tatiana SOLONARI

Autoritățile de la Chișinău vizează impunerea unor restricții pentru societățile înregistrate în paradisuri fiscale

Câți asigurați din Moldova au companii offshore printre acționari?

Autoritățile de la Chișinău intenționează să restricționeze accesul persoanelor rezidente în zonele offshore în acționariatul asiguraților (reasiguraților) din Republica Moldova, potrivit informațiilor furnizate de către Comisia Națională a Pieței Financiare din Moldova (CNPF).

În acest sens, „a fost deja elaborat un proiect de lege care prevede interzicerea dreptului persoanelor juridice și fizice înregistrate în zonele offshore de a participa în capitalul social al instituțiilor financiare, al întreprinderilor, organizațiilor de importanță strategică din Republica Moldova și al instituțiilor mass-media. În prezent, proiectul se află la etapa de avizare și consultare publică”, a declarat, pentru www.xprimm.md, Alina Osoianu, Director Direcția Reglementare și Autorizare Asigurări din cadrul CNPF.

Pe piața de asigurări din Republica Moldova există două societăți care au în acționariat companii înregistrate în zone offshore. Astfel, potrivit informațiilor furnizate de către CNPF, 18% din acțiunile MOLDASIG sunt deținute de către compania cipriotă AZYOL Development, iar companiile DORMAN Management Limited și OURIMON Venture Limited, ambele înregistrate în Nicosia, Cipru, dețin 17%, și, respectiv, 16% din acțiunile ASITO.

Totuși, „legislația actuală din Moldova în domeniul asigurărilor nu prevede restricții sau limitări pentru deținerea de acțiuni de către persoanele fizice sau juridice înregistrate în zonele offshore. Condiția este că potențialul achizitor (indiferent de țara de origine) să plătească acțiunile emise de către un asigurator (reasigurator) din surse financiare proprii și să dispună de activitate economică, financiară și de altă natură care să-i permită onorarea obligațiilor sale patrimoniale și care să asigure premisele pentru susținerea activității asiguratorului/reasiguratorului din surse proprii, în cazul în care situația financiară a acestuia se deteriorează”, a subliniat Alina Osoianu.

În același timp, deși nu există nici reglementări speciale referitor la operațiunile de achiziție/vânzare a acțiunilor efectuate de entitățile offshore, totuși, potrivit legislației în vigoare, tranzacțiile efectuate de către entitățile raportoare din/în zona offshore se consideră a fi suspecte și se raportează Centrului Național Anticorupție.

Prin comparație, legislația din Republica Moldova interzice rezidenților din anumite zone offshore să dețină acțiuni la băncile locale. Astfel, „potrivit legislației în vigoare, persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență nu pot deține direct sau indirect cote de participare în capitalul social al băncilor. Lista acestor jurisdicții este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale”, punctează oficialul citat.

La finalul lunii septembrie 2013, existau 16 companii de asigurare active pe piața de profil din Republica Moldova. Primele brute subscrise în aceeași perioadă au totalizat 871 milioane lei (echivalentul a 53 milioane euro).

www.xprimm.md

Trei scenarii de securitate energetică a Republicii Moldova

Ministrul român al Energiei, Constantin Niță, a avut săptămâna trecută o întrevedere cu reprezentanții Ministerului Economiei al Republicii Moldova. În cadrul întrunirii s-a discutat despre gazoductul Iași-Ungheni. Potrivit oficialului român, finalizarea proiectelor de interconectare va reprezenta pentru R. Moldova o punte de legătură cu Uniunea Europeană, oferind perspectiva diversificării surselor de aprovizionare în vederea asigurării securității energetice.

„Deși este văzută ca o soluție de stopare a dependenței de gazul rusesc, conducta Iași-Ungheni nu va asigura independență energetică țării noastre atâta timp cât nu va fi construită o magistrală a sistemului intern de transport de gaze naturale Ungheni-Chișinău și/sau Ungheni-Drochia (investiție estimată la circa 50 mil. USD) și construcția unei instalații de compresoare în regiunea Onești, România (investiție estimată la circa 26 mil. Euro)”. Afirmările au fost făcute de experții în energetică ai IDIS “Viitorul”, Sergiu Aparatu și Marian Cepoi, în cadrul prezentării studiului “Oportunitățile de fortificare a securității energetice a Republicii Moldova: gazul convențional vizavi de gazul de șist”.

Potrivit autorilor, pentru dezvoltarea rețelelor magistrale interne de transport a gazelor naturale și crearea posibilităților valorificării potențialului conductei Iași-Ungheni, liberalizarea pieței gazelor naturale și crearea climatului concurențial în cadrul acesteia, este strict necesară implementarea pachetului energetic III al UE în sectorul gazelor naturale și crearea unei întreprinderi-monopol natural de stat, în domeniul transportului gazelor.

“Pentru a dezvolta rețelele de gaze în vederea accesării noilor surse de gaze naturale, este foarte importantă identificarea unei soluții pentru a trece aceste rețele sub controlul statului. Doar astfel vom putea soluționa prioritățile investiționale și crea premise reale pentru dezvoltarea unei piețe energetice în domeniul gazelor naturale”, a precizat Sergiu Aparatu.

Autorul consideră că pe termen scurt și mediu trebuie realizate studii de fezabilitate pentru analiza modalității utilizării gazelor naturale lichificate (LNG) și crearea stimulentei fiscale pentru facilitarea implementării tehnologiilor de utilizare a LNG la întreprinderile industriale, în special a celor din sectorul termoelectric și atragerea de investiții private în acest domeniu. O altă măsură de importanță majoră pentru fortificarea securității energetice este necesitatea realizării unei reevaluări a valorii patrimoniului complexului de gaze, care nu s-a făcut din anul 1999. De altfel, aceste prevederi sunt inserate și în Strategia energetică a țării noastre.

STRATEGIA ENERGETICĂ A RM

Noua strategie energetică a Republicii Moldova, până în 2030, comparativ cu versiunile precedente, este concepută pornind de la statutul dobândit, de membru al Tratatului de Instituire a Comunității Energetice. Pe primul loc în lista obiectivelor strategice specifice pentru perioada 2013-2020 și a măsurilor aferente, se poziționează „Asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale prin diversificarea căilor și surselor de aprovizionare, a tipurilor de purtător (gaz convențional, neconvențional, gaz natural lichefiat) și prin depozite de stocare, concomitent cu consolidarea rolului Republicii Moldova de culoar de tranzit al gazelor naturale”.

Ucraina și România sunt considerate căi de acces spre resursele energetice atât din est, cât și din vest. Făcând referire la asigurarea unei surse

alternative de alimentare cu gaze, miza principală este pusă pe România care posedă o rețea suficient de dezvoltată pentru a putea intermedia furnizările de gaze dinspre Europa de Vest și Balcani spre Republica Moldova (aprovizionările din Balcani fiind posibile în cazul implementării proiectelor regionale de tranzitare a gazelor din Rusia sau din regiunea Mării Caspice, cum ar fi South Stream, TANAP sau Nabucco West).

Ucraina, la rândul său, ar trebui să fie statul care va canaliza fluxurile de gaze naturale destinate statelor balcanice, dar și Turciei, prin Republica Moldova. Astfel, tranzitul de gaze naturale ar putea fi menținut cel puțin la același nivel care este în prezent. Însă la nici un an de la publicarea Strategiei, lucrurile par să ia o altă direcție.

Aici se are în vedere, în primul rând, insistența Gazprom în cadrul proiectului South Stream și tempourile accelerate de dezvoltare a proiectelor TANAP și TAP. Toate acestea vor duce inevitabil la descreșterea tranzitului de gaze prin Ucraina și R. Moldova. În plus, planurile Ucrainei de dezvoltare a rețelei de transport a gazelor naturale din regiunea Odessa presupune construcția în anii următori a unei conducte ce va ocoli R. Moldova, pe direcția Ananiev – Reni.

Astfel, consideră Vlad Berzan, director al Institutului de Energetică, R. Moldova riscă să fie ocolită de rețelele de tranzit. “Indiferent de scenariul ales de țara noastră, vom fi afectați inclusiv prin creșterea cheltuielilor ce țin de întreținerea infrastructurii, ceea ce, inevitabil, ar putea duce și la creșterea costului pentru gaze. Iar capacitatea țării de investitor/distribuitoare este foarte limitată, deocamdată. Noi tindem spre o piață energetică, dar este greu de făcut anumite prognoze. Dacă aderăm la piața energetică a UE, este de așteptat să avem o fluctuație a prețurilor așa cum se întâmplă în prezent în UE, încă din 2006. Asigurarea cu gaze naturale este o problemă complexă ce nu poate fi soluționată într-un singur mod, sunt necesare mai multe abordări”, a explicat profesorul Berzan.

TREI SCENARII VIABILE

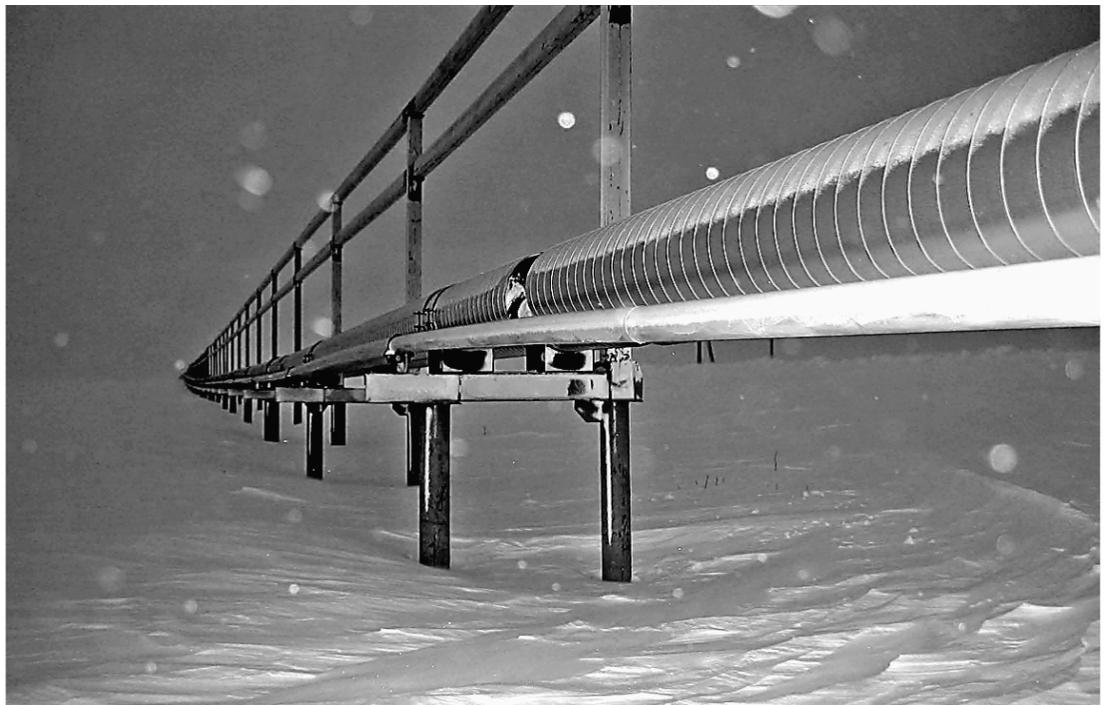
La rândul său, Veaceslav Ioniță, președintele Comisiei parlamentare Economie, finanțe și buget, a precizat că la capitolul creșterea securității și eficienței energetice, Republica Moldova are în față două provocări:

1. Realizarea investițiilor în infrastructura energetică, în special în sectorul gazelor naturale, care se confruntă cu un proces de diversificare a căilor de tranzit. În situația în care Federația Rusă găsește căi alternative de export al gazelor, ocolind Republica Moldova, este necesar de estimat pierderile financiare și costurile de întreținere în condițiile noi.

2. Strategia energetică de viitor a Republicii Moldova ar trebui să se refere la trei direcții principale:

– Diversificarea căilor și surselor de aprovizionare cu gaze prin construcția conductelor pentru livrările alternative de gaze, un exemplu elocvent fiind gazoductul Iași-Ungheni;

– Examinarea posibilității și oportunității de import a gazului lichefiat

(GNL), în special în condițiile în care Republica Moldova este și mai aproape de Azerbaidjan prin faptul că și România este o punte importantă în relațiile moldo-azere. Un exemplu elocvent este proiectul AGRI, proiect pentru transportul gazelor naturale provenite din Azerbaidjan, prin Georgia, către România și mai departe către piața Uniunii Europene. Portul Giurgiulești ar putea fi una dintre principalele stații de GNL, care ar putea asigura stabilitate în sectorul energetic al țării.

Proiectul AGRI ar putea fi rezonabil pentru Moldova, deoarece ar putea fi o alternativă la conductele de gaz din Rusia, care ar putea crea perturbări în livrările de energie din cauza tensiunilor politice.

– În urma „revoluției” gazului de șist, în condițiile în care Republica Moldova nu deține rezerve proprii de gaz, țara noastră va fi în continuare nevoită să le importe. Însă, apariția rezervelor de gaz în țările din imediata apropiere cum sunt Ucraina și România va avea un impact pozitiv asupra situației Republicii Moldova. Astfel, atunci când Ucraina și România vor exploata gaze de șist, țara noastră ar putea nu doar să-și diversifice sursele de importuri, dar și să scadă de 2-3 ori costul acestora, a explicat Ioniță.

GAZELE DE ȘIST

Un aspect important, relevat în studiu, i-a revinit și “revoluției” gazului de șist” ce a luat amploare în SUA și preocupă din ce în ce mai mult statele din Europa, care, mai mult sau mai puțin, la fel ca și Republica Moldova, sunt dependente din punct de vedere energetic. Gazul de șist, într-o perspectivă medie de 10-12 ani, poate asigura securitatea energetică a multor țări din Europa (pe moment dependente) și poate diversifica sursele de import pentru alte țări, ceea ce ar duce la apariția concurenței, scăderea prețului și la schimbarea politicii de “șantaj energetic”.

Deși Republica Moldova nu dispune de rezerve de gaz de șist, țările vecine, România și Ucraina sunt estimate ca deținătoarele celor mai mari rezerve de gaz neconvențional, ceea ce schimbă radical datele problemei securității energetice a Republicii Moldova.

Autorii consideră că cea mai viabilă variantă pe termen scurt este importul gazului din România. Pe moment, țara vecină a identificat două surse suplimentare de gaz. Este vorba despre gazul natural din platforma

continentală a Mării Negre și despre gazul de șist din județul Vaslui.

“Despre prețul extragerii gazelor de șist în Europa încă nu se cunosc prea multe. Cert este că gazul de șist în SUA și Canada este mult mai ieftin decât cel al Gazpromului. Însă, trebuie de menționat că mai multe companii care au semnat contracte în acest sens cu Polonia și Ucraina au ajuns deja la concluzia că extragerea gazului de șist în Europa este mai anevoioasă decât peste Ocean”, a precizat Marian Cepoi. Autorul a mai specificat faptul că această metodă, pe lângă costurile ridicate, implică și daune considerabile mediului înconjurător.

NOTĂ:

1. Regiunea Mării Caspice este una din cele mai bogate în resurse de gaze naturale. Împreună cu resursele de gaze naturale din țările Asiei Centrale, rezervele de gaze naturale se estimează la 101,3 TCM.

2. South Stream este un proiect internațional de gazoduct, care prevede construcția a patru conducte de gaze naturale livrate din Federația Rusă spre țările din Europa de Sud și Balcani. Lungimea totală a conductelor este de 2380 km, dintre care 925 km prin Marea Neagră (cu tranzitarea apelor teritoriale ale Federației Ruse, Turciei și Bulgariei), iar 1455 km pe cale terestră, prin Bulgaria, Serbia, Ungaria și Slovenia, cu punctul final în Italia (or. Tarvisio).

3. Trans Anatolia Natural Gas Pipeline (TANAP), conceput la 17 decembrie 2011, este un proiect de gazoduct care prevede transportarea gazului azer din bazinul caspic Shah Deniz II în Europa. La 26 iunie 2012, Turcia și Azerbaidjan au semnat acordul interguvernamental de construcție a conductei. Lucrările de construcție urmează a fi demarate în 2014.

4. Proiectul Nabucco avea drept scop diversificarea surselor de aprovizionare cu energie ale Uniunii Europene, care este dependentă energetic de Rusia, prin construirea unui gazoduct pornind din regiunea Caspică și care să ocolească Rusia. Conducta avea inițial o lungime de 3 400 de km și o capacitate de transport de la 25 la 31 BCM/an19, lucrările de construcție fiind inițial programate să înceapă la sfârșitul anului 2010, iar primele livrări de gaze fiind programate pentru începutul lui 2014.

5. După anunțul privind constru-

irea gazoductului TANAP, la 24 decembrie 2011, consorțiul Nabucco a transmis propunerea pentru proiectul Nabucco West.

6. Nabucco West este o versiune revizuită a proiectului inițial și viza conectarea frontierei turco-bulgare de Austria. Obiectivul fiind livrarea către Europa a resurselor de gaz existente în câmpul gazier Shah Deniz 2, situat în Azerbaidjan, fiind o variantă scurtată a proiectului inițial de Nabucco, ce urma să pornească de la Erzurum, Turcia, și să ajungă la Baumgarten an der March în Austria, traversând Turcia, Bulgaria, România, Ungaria și Austria. Ulterior, consorțiul Nabucco West și TANAP a semnat un memorandum privind schimbul de date tehnice pentru coordonarea aspectelor ce țin de susținerea dezvoltării ambelor proiecte – TANAP cu prelungirea prin Nabucco West.

7. Proiectul TAP (Trans Adriatic Pipeline) a fost concurentul proiectului Nabucco West și, cu toate că a fost inițiat mai târziu, Shah Deniz II i-a dat prioritate acestuia.

8. Conducta va avea o lungime de 800 km, cu o capacitate inițială de 10 BCM/an pe traseul Turcia, Grecia, Albania și Italia. Primele livrări de gaze sunt programate pentru anul 2019. Cea de-a doua fază a proiectului prevede majorarea capacității de transport până la 20 BCM/an. Consumatorii-țintă sunt din țările Europei de Sud-Est și Balcanii de Vest.

9. White Stream, cunoscută și prin numele de Interconexiunea Georgia-Ucraina-UE, este un proiect ce prevede transportarea gazului natural din regiunea Mării Caspice în România și Ucraina, cu perspectiva extinderii ulterioare asupra consumatorilor din Europa Centrală.

10. Proiectul AGRI (Azerbaijan-Georgia-România Interconnector) este un proiect pentru transportul gazelor naturale provenite din Azerbaidjan, prin Georgia, către România și mai departe către piața Uniunii Europene. Proiectul prevede construcția unui terminal de lichefiere a gazelor pe litoralul Mării Negre, în Georgia și transportul maritim al acestora în România (Constanța), unde se va construi o unitate de regazificare.

Cele mai atrăgătoare proiecte internaționale de gazoduct pentru Republica Moldova le reprezintă White Stream, AGRI și Nabucco West.

Cristina MIRON

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră (Perioada 20 - 24 ianuarie 2014)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
20.01.14 14:31	MD14APEX1005	SA "APEX"	5,00	21930	109650,00	Vinzare Cumparare	167161	13,12	20,00
21.01.14 10:05	MD14ARTZ1004	SA "ARTIZANA"	7,00	66	462,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	61521	0,11	30,00
21.01.14 10:08	MD14GRAT1007	SA "GRAFICA-TIPAR"	10,00	279	2790,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	14931	1,87	10,00
21.01.14 10:12	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	170	4894,30	Licitatie cu strigare Pachet unic	261164	0,07	50,00
21.01.14 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	120	120000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
21.01.14 14:31	MD14AGPR1001	SA "PIESE AGRO-PRIM"	9,00	729	6561,00	Vinzare Cumparare	322258	0,23	9,00
21.01.14 14:31	MD14MBIS1000	Generale" SA	70,00	240	16800,00	Vinzare Cumparare	10000000	0,00	10,00
22.01.14 11:48	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	152	4376,08	Licitatie cu strigare Pachet unic	261164	0,06	50,00
23.01.14 13:36	MD14VINS1005	SA "VIITORUL NOSTRU"	15,00	167	2505,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	14461	1,15	15,00
24.01.14 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	999,99	50	49999,50	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
24.01.14 14:31	MD14BTAC1009	CHISINAU"	2,77	3300	9141,00	Vinzare Cumparare	245777	1,34	10,00
24.01.14 14:31	MD14RAPI1009	SA "AUTORAPID"	5,00	284	1420,00	Vinzare Cumparare	28142	1,01	10,00
24.01.14 14:31	MD14RAPI1009	SA "AUTORAPID"	5,00	60	300,00	Vinzare Cumparare	28142	0,21	10,00
24.01.14 14:31	MD14RAPI1009	SA "AUTORAPID"	5,00	434	2170,00	Vinzare Cumparare	28142	1,54	10,00
24.01.14 14:31	MD14RAPI1009	SA "AUTORAPID"	5,00	12	60,00	Vinzare Cumparare	28142	0,04	10,00
24.01.14 14:31	MD14RAPI1009	SA "AUTORAPID"	5,00	12	60,00	Vinzare Cumparare	28142	0,04	10,00
TOTAL				28005	331188,88				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere pentru perioada 20.01.2014-24.01.2014 Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.36 S.A., CĂUȘENI	MD14ATBS1001	10	1	273	273	0,16
2. FRANZELUȚA COMBINATUL DE PANIFICAȚIE S.A., CHIȘINĂU	MD14FRAN1004	20	1	287	5166	0,01
3. CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ, MUN. CHIȘINĂU	MD14RURA1001	75	1	180	13500	0,31
4. VAST-PROTECT	MD14TILI1003	1	5	9683	10458	0,4
Total			8	10423	29397	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. FABRICA DE CONFECȚII "IONEL" S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	2	1	100	200	0
2. PIELE Î.M., MUN. CHIȘINĂU	MD14PIEE1000	8	1	12	96	0
3. AGROTEH S.A., ORHEI	MD14GROT1001	10	1	452	4520	0,17
4. PISCICOL-NORD S.A., FLOREȘTI	MD14PCOL1005	5	1	1569	7845	0,87
5. SPORT S.A., CHIȘINĂU	MD14ROPS1001	5	2	134	670	0,37
6. TERMOCOM S.A., CHIȘINĂU	MD14TERO1003	50	1	429	21450	0,06
7. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	3	3000	0
8. VAST-PROTECT	MD14TILI1003	1	1	4659	4659	0,19
9. FLOARE-CARPET, MUN. CHIȘINĂU	MD14CARP1005	10	1	85	850	0
10. DOTARCOM, CHISINAU	MD14DOTC1001	23	1	200	4600	0,4
11. PARCUL DE AUTOBUSE DIN BĂLȚI	MD14PAUT1001	11	1	265	2915	0,05
Total			12	7908	50805	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. UNIC S.A., CHIȘINĂU	MD14UNIC1004	115	1	10	1150	0,01
2. AGROTEH S.A., ORHEI	MD14GROT1001	10	1	556	5560	0,2
3. BARTOL CONSULTING, MUN. CHIȘINĂU	MD14BACO1004	1	1	32070	32070	30
4. TERMOCOM S.A., CHIȘINĂU	MD14TERO1003	50	3	949	47450	0,14
5. BICON S.A., STRĂȘENI	MD14BCON1009	10	2	33512	33512	24,25
6. MA-TOMIS, CHIȘINĂU	MD14MISA1001	1	1	5000	5000	50
Total			9	72097	124742	

Tipul tranzacției: aport la C.S.

Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. B.C. BANCA SOCIALĂ	MD14BSOC1004	100	1	2554	1122355	0,26
Total			1	2554	1122355	

PLANUL DE NEGOCIERI sesiunea bursieră din 29 Ianuarie 2014

Nr. d/o	Nr. cererii de vânzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	08	SA "EDILITATE"	1003600045544	MD14EDIL1005	277	10,00	2 770,00	0,05	10,00	24.01.2014	29.01.2014	30.01.2014
2	09	SA "DOTARCOM"	1003600115854	MD14DOTC1001	200	2,50	500,00	0,40	23,00	24.01.2014	29.01.2014	30.01.2014

Casa de Comerț „GEMENI” SA

anunță că în conformitate cu Hotărârea Consiliului Societății al Casei de Comerț „GEMENI” SA din 22.01.2014, Societatea va plăti dividendele intermediare începând cu data de 03.02.2014. Dividendele vor fi plătite pentru perioada 01.10.2013-31.12.2013.

Pentru informații suplimentare ne contactați la adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 136, et. 5, of. 5.

Relații la telefon: 022/ 22-70-13.

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 28.01.2014

Коммерческие предложения на ФБМ на 28.01.2014 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14EDIL1005	SA "EDILITATE"	0,00	10,00	277,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14DOTC1001	SA "DOTARCOM"	0,00	2,50	200,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	115,00	4195,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	999,99	175,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1000,00	115,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1040,00	1280,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1044,00	28,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,00	200,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	516,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,18	266,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	103,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	71,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	90,00	298,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	95,00	240,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	2282,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1375,00	25,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MITE1006	SA "MIDGARD TERRA"	0,00	2,00	984,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	8,00	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	97,00	20,00	0,00
MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	10,00	25,00	0,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	5200,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	6880,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NLAC1003	SA"COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	35,00	1835,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	1000,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56308,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	2780,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	130,00	4021,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	132,00	921,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	15,00	4,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14REME1002	SA "REMEDIU FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	10,00	12,14	0,00	MD14REVI1007	SA "TRANSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00	MD14RFO1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	5,00	24000,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14ROCO1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7686,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	70,00	22,00	0,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	19,00	938,00
MD14CORM1002	SA DE PRODUCERE A NUTRURILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	1842,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	29,99	3470,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	6458,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14SCON1000	SA"TRANSCON - M"	0,00	12,00	10000,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14SCON1000	SA"TRANSCON - M"	20153,00	6,50	0,00
MD14CPC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00	MD14SECA1007	SA"MICARNES"	97,00	25,00	0,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	13332,00	MD14SPIL1005	SA "SPICUL"	0,00	6,00	4171,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	115,00	958,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	50,00	106,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	125,00	2202,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	95,00	20,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	140,00	2280,00	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	0,00	10,00	183690,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	500,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	19,99	646,00	MD14TAXI1007	SA "TAXI SERVICE"	0,00	20,00	330,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	21,50	1077,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	25,00	498,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	22,36	21196,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	140,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00	MD14TEBS1007	SA"TEBAS"	0,00	10,00	68,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	36,00	158,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	38,00	41,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	39,00	350,00	MD14TRAC1001	SA "UZINA DE TRACTOARE "TRACOM"	0,00	23,00	410,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	40,00	1272,00	MD14UTIL1007	SA "UTILAJCOM"	0,00	21,00	27,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	42,00	573,00	MD14UZIN1007	SA "UZINA ABA1"	0,00	100,00	16725,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	44,00	144,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	30,00	4700,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	45,00	1526,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	31,50	940,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	50,00	8157,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	32,00	1424,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	55,00	273,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	33,75	6500,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	60,00	4321,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	34,99	15000,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	65,00	265,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	35,00	9000,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	70,00	1777,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	42,50	451,00
MD14FRAN1004</									

Valori Mobiliare ale emitentilor admise spre circulatie la Bursa de Valori a Moldovei

Список ценных бумаг, допущенных к обращению на Фондовой Бирже Молдовы и

ISIN	Denumirea SA / Наименование АО	Volumele emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare / Номинальная стоимость, лей
Listing (Nivelul I) / Листинг (I-й уровень)			
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1 037 634	200,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	39 456 704	5,00
MD14BSC01004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	1 000 067	100,00
MD14MBIS1008	BC "MOBIASBANCA-Grupuie Societate Generale" SA	10 000 000	100,00
MD14MIB1008	BC "MOLINDOCONBANK" SA	4 967 794	10,00
MD14UNIB1008	BC "UNIBANK" SA	1 410 000	20,00
MD14VCT1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	25 000 091	10,00
MD14VEST1003	IM "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY" SA	1 599 922	25,00
MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	302 980	1,00
Listing (Nivelul II) / Листинг (II-й уровень)			
MD14PTE1003	SA "PTEH"	1 250 663	10,00
Non-Listing / Non-Листинг			
MD14ACAL1008	SA "DAAC - ALFA"	85 296	1,00
MD14ACIT1002	SA "ACORD"	14 865	20,00
MD14ACIT1002	SA "DADACIA-CONSTRUCTORUL"	8 019	20,00
MD14ACRI1004	SA "SANTACRIN"	14 959	1,00
MD14ACVA1004	SA "ACVARIUM"	52 238	10,00
MD14AFRI1009	SA "FERTILITATE-BAS"	177 228	10,00
MD14AGAT1006	SA "AGAT"	4 268 458	10,00
MD14AGBU1002	SA "AGROVIN BULBOACA"	5 378 611	4,00
MD14AGCE1009	SA "APROTEH - CEREALE"	18 571	10,00
MD14AGCO1009	SA "ANGROGOSCOM"	408 360	10,00
MD14AGFO1002	SA "AGROSERVICIE FALESTI"	42 885	10,00
MD14AGFO1006	SA "AGRO-FORTUS"	325 877	10,00
MD14AGGM1001	SA "AGROMEC"	121 931	10,00
MD14AGNI1004	SA "AGROTEHNICA"	60 223	10,00
MD14AGON1006	SA "ARGON-SIGMA"	52 302	10,00
MD14AGPR1001	SA "PIESE AGRO-PRIM"	322 258	9,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	1 397 351	10,00
MD14AGTH1009	SA "AGROTEHNICA"	138 956	10,00
MD14AGTJ1007	Directia lucrarilor de dare in exploatare "AGROMONTAJ" SA	530 017	11,00
MD14AGTN1001	SA "AGROTEHNICA"	27 240	35,00
MD14AGUM1008	SA "AGROSERVICIE - UNGHENI"	215 000	5,00
MD14AGZA1008	SA "AGROMEC - ZABRINCENI"	37 243	10,00
MD14ALBU1005	SA "AUR ALB"	3 417 103	4,00
MD14ALCM1004	SA "ALCIENA"	7 024	10,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	1 523 793	1,00
MD14ALFA1005	SA CENTRUL TEHNIC COMERCIAL "ALFA"	88 852	15,00
MD14ALIM1008	SA IM "ALIMCOM"	1 378 328	10,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	446 124	10,00
MD14ALNI1007	SA "ALFA NISTRU"	127 622	10,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMA"	2 436 664	10,00
MD14AMBA1008	SA "AMBALAJ BULBOACA"	233 978	10,00
MD14AMEL1002	SA "AMELIORATOR 23"	61 660	43,00
MD14AMOI1005	SA "TOMAI - VIN"	205 029	10,00
MD14AMTR1009	SA "AUTOMOTOTRANS"	44 850	15,00
MD14AMVS1004	SA "AUTO-MOTO-VELO-START"	26 337	2,00
MD14ANCH1009	SA pentru producerea materialelor de constructie "ANCHIR"	674 587	10,00
MD14ANCM1002	SA "JANCOM"	95 775	10,00
MD14ANED1001	SA "DRUM-DRENAJ"	111 983	3,00
MD14ANGE1008	SA "ANGELICA R"	54 413	1,00
MD14ANGR1003	SA "ANGROCONSTRUCTIA"	136 099	10,00
MD14ANIM1006	SA "AGRO-IMPEX"	8 187	50,00
MD14ANSP1001	SA "Baza de Transport Auto nr 28"	3 091	40,00
MD14ANST1001	SA "ANTICOR"	38 077	55,00
MD14ANVI1005	SA "MANVIN"	604 058	10,00
MD14APAR1007	SA "APARAT"	498 097	1,00
MD14APEX1005	SA "APEX"	187 181	20,00
MD14APPI1001	SA "API"	1 608 315	10,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	845 932	10,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	214 317	9,00
MD14ARAC1002	SA "FERTILITATEA - TARACLA"	64 200	10,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARLAT"	532 991	21,00
MD14ARCC1000	SA "ARC-2"	8 681	6,00
MD14ARHL1004	SA "HOLDA ARGINTIE"	278 363	5,00
MD14ARRV1000	SA "Intreprinderea de reparatii si deservire a tehnicilor din Edinet"	91 407	20,00
MD14ARTE1009	SA "ARTEZIANA-17"	104 984	5,00
MD14ARTF1008	AO "ARTIZIANA - FOLC"	31 794	20,00
MD14ARTI1005	SA fabrica de articole de marochinarie "ARTIMA"	1 684 984	4,00
MD14ARTM1009	SA "ARTIME"	132 570	60,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	7 046 577	7,00
MD14ARTZ1004	SA "ARTIZIANA"	81 521	30,00
MD14ARUL1007	SA "ZIDARUL ICSUSIT"	104 788	1,00
MD14ASCS1009	SA "CROCONSTRUCTIA"	1 458 037	1,00
MD14ASCH1004	SA "ASCHIM"	2 379 062	10,00
MD14ASIC1003	SA "ASICON"	85 610	10,00
MD14ASIP1008	CI "INTERPAIRES PRIM" SA	58 890 800	1,00
MD14ASPA1006	SA "ASPA"	1 335 900	10,00
MD14ASTR1003	SA "ASTRAEA"	22 958	5,00
MD14ASUM1005	SA "ASUMOB"	73 970	10,00
MD14ATBB1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.20 DIN NISORENI"	257 504	1,00
MD14ATBS1001	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.36"	167 216	10,00
MD14ATEH1001	SA "ATC - AGROTEHCOMERT"	29 638	10,00
MD14ATRB1002	SA "BTA nr 24"	117 519	10,00
MD14ATSE1008	SA "ITA-SERVIS"	108 629	10,00
MD14ATSU1008	SA "USTA"	11 933	50,00
MD14AUBI1000	SA "COMBINATUL AUTO nr.4 DIN CHISINAU"	693 795	10,00
MD14AURA1000	SA "FLORENTINA-AURA"	32 138	1,00
MD14AURP1003	SA "AUTOSERVICE PIRLITA"	47 039	5,00
MD14AURT1005	SA "AUTODRUM CAHUL"	890 830	10,00
MD14AUTR1009	SA "AUTO-REAL"	315 005	1,00
MD14AUS1008	SA "AUTOSERVIS"	48 441	10,00
MD14AUM1007	SA "AUTOCAR-FRANZI"	3 304	35,00
MD14AUV1004	SA "AUTOINVEST - VATRA"	18 568	1,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	9 303 295	1,00
MD14AVBU1003	SA "AVICOLA - BUCOVAT"	811 683	1,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA"	566 908	10,00
MD14AVID1007	SA "AVICOLA - CODRUL"	131 803	27,00
MD14AVIN1005	SA "AVICOLA DIN BANESTI"	1 281 517	10,00
MD14AVIO1004	BAZA SPECIALIZATA DE TRANSPORT AUTO "AVICOLA"	127 341	9,00
MD14AVIP1001	SA "AVIS PRIM"	1 038 420	7,00
MD14AVTA1007	SA "AVICOLA - TALMAZ"	634 375	10,00
MD14AVTE1003	SA "AVIATEHNOLOGIE"	29 506 084	1,00
MD14AVVA1003	SA "ACVA - BALTI"	2 074 340	1,00
MD14BACA1000	SA "ANGROBACANIE"	444 520	15,00
MD14BACI1002	SA "BIC"	9 103	21,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	3 699 483	7,00
MD14BANK1005	BC "COMERTBANK" SA	294 000	500,00
MD14BAPA1005	SA "BAS - APARAT"	218 273	10,00
MD14BARA1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.28"	81 653	10,00
MD14BARO1000	Intreprinderea de fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	156 699	35,00
MD14BARN1003	SA "BETON ARMAT"	780 818	20,00
MD14BASR1003	SA "BASARABIA-NORD"	823 038	20,00
MD14BASA1002	SA "BASARABIA"	2 178 718	1,00
MD14BASE1008	SA "BASARABEASCA - SERVICE"	95 700	4,00
MD14BASU1004	Intreprinderea Comerciala de Producere "Plai Basarabean" SA	87 475	4,00
MD14BASM1008	SA "RENOVATORUL - BASM"	29 992	6,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	339 537	8,00
MD14BAUT1007	SA "AUTOMOBILIST BALTI"	893 594	1,00
MD14BAZA1000	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	71 041	15,00
MD14BCOM1000	SA "COMBINATUL AUTO nr. 1"	463 956	10,00
MD14BCON1009	SA "BICON"	138 214	10,00
MD14BELR1006	SA "BALMETREUT"	92 510	10,00
MD14BEMA1004	SA "BEERMMASTER"	142 696	9,00
MD14BEON1007	SA "BECON"	16 302	10,00
MD14BERE1005	SA "BERE UNITANC"	4 016 407	10,00
MD14BERI1001	SA "BELSUGUL TARI"	88 219	5,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	136 908	25,00
MD14BEUL1001	SA "CURCUBEUL LEGUMELOR"	15 623	10,00
MD14BFIN1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	1 315 442	100,00
MD14BICO1008	SA birou specializat de constructie a tractoarelor "BICOTRA"	31 695	20,00
MD14BINO1003	SA "BALINDMONTAJ"	89 838	10,00
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	241 489	15,00
MD14BITA1003	SA "ORBITA 9"	109 582	1,00
MD14BNNO1006	SA "BN NOVA"	20	1 000,00
MD14BOTA1005	Intreprinderea Comerciala de Producere "BOTANICA" SA	24 867	10,00
MD14BOTR1006	SA "BOTRITIS"	218 684	10,00
MD14BPSP1008	SA "Biroul Principal Specializat de Proiectari in domeniul complexelor de masini pentru mecanizarea lucrarilor in livezi, vii, pepinierii si plantatiile de arbusii fructiferi" (B.P.S.P.)	12 187	47,00
MD14BRAR1004	SA "LIBRARUL"	295 488	1,00
MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	34 862	35,00
MD14BRNO1002	SA "AVICOLA DIN BRZENZI - NOI"	380 919	10,00
MD14BRSE1009	SA "BRISERVICE"	35 600	10,00
MD14BSIC1002	SA "BUSIIOC - SUD"	25 088	20,00
MD14BTAB1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO 27"	119 749	10,00
MD14BTAC1009	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.31 CHISINAU"	245 777	10,00
MD14BTE1007	SA "Baza 96 de Transport Auto nr.12 din Edinet"	122 599	10,00
MD14BTAR1002	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.17"	113 239	10,00
MD14BTAS1001	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO - 7"	77 502	10,00
MD14BTES1007	IM "B & M TESTI" SA	1 008	10 493,00
MD14BTIV1002	SA BAZA DE TRANSPORT AUTO NR-2 "TIMPUL"	17 939	10,00
MD14BUCO1000	SA "BUCOVINA"	4 850	5,00
MD14BUCU1002	SA "BUCURIA"	1 646 398	10,00
MD14BUDI1007	SA "BUNA DISPOZITIE"	103 293	4,00
MD14BUDI1006	SA "BUGEAC IALLARI"	60 399	15,00
MD14BUSU1004	SA "BUSIIOC"	37 273	26,00
MD14BUTO1001	SA "BUTOIAS"	3 299 862	1,00
MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	108 322	10,00
MD14BZST1002	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.23 DIN TARACLA"	55 870	10,00

ISIN	Denumirea SA / Наименование АО	Volumele emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare / Номинальная стоимость, лей
MD14CAAN1006	SA compania de inchiriere a activelor neutilizate "CAAN"	3 051 083	8,00
MD14CACI1009	SA "CA-2830"	316 756	15,00
MD14CAIT1002	SA "CARITATE"	72 212	1,00
MD14CALA1008	SA "SERVICE-AGRO-CALARASI"	10 890	50,00
MD14CALC1006	SA "CALGAR"	30 707	50,00
MD14CAME1003	SA "CAMELIA"	41 300	10,00
MD14CAMP1002	SA "CAMION"	245 070	10,00
MD14CARA1002	SA "CARACUDA HINCESTI"	219 045	10,00
MD14CARE1006	SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SORCOA"	2 023 951	9,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	6 086 209	10,00
MD14CART1001	SA "DROCHIA CARTE"	65 050	5,00
MD14CAST1000	SA "Carlea din Strasen"	31 817	5,00
MD14CATE1006	SA "CARTEA"	201 924	20,00
MD14CAUI1006	SA "COMBINATUL AUTO 7"	161 559	15,00
MD14CBTA1009	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR. 18"	256 594	11,00
MD14CCES1005	SA "SUCCES"	185 141	10,00
MD14CEAD1004	SA "CEDIR-PIPETE"	137 371	10,00
MD14CEBA1008	SA "CEBA-VIN"	383 313	10,00
MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	957 110	10,00
MD14CECI1007	SA "CEREALE - CIM"	177 295	10,00
MD14CEMT1002	SA "LAFARGE CEMENT (MOLDOVA)"	14 833 509	30,00
MD14CENT1001	SA "CENTRUL II"	203 749	1,00
MD14CENU1008	SA "CENUSAREASA"	1 849 059	5,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	3 838 109	15,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA 1"	923 610	20,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	1 801 625	10,00
MD14CETH1009	SA "CENTRUL TEHNIC CEDIR LUNGA"	133 058	20,00
MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	497 424	8,00
MD14CFAR1007	SA "VINCA-FARI"	183 721	1,00
MD14CICK1009	SA "CICEC"	62 486	15,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	79 796	10,00
MD14CILX1003	SA "CILX"	16 364	10,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	3 188 520	5,00
MD14CIMI1006	SA "DRUMURI-CIMISLIA"	2 044 175	10,00
MD14CIMP1001	SA "VICOLA "CIMGALLUS" SA	46 874	37,00
MD14CINT1008	SA "COMTRANS SERVICE"	49 447	10,00
MD14CIRI1003	SA "CICIRI-MAN-VIN"	114 388	10,00
MD14CITX1005	SA "CITRO-IMPEX"	119 069	1,00
MD14CIUA1009	IM "CI		

**Ia 31 decembrie 2013 și incluse la Depozitarul Național al Valorilor Mobiliare
включенных в Национальный Депозитарий Ценных Бумаг на 31 декабря 2013 года**

ISIN	Denumirea SA / Наименование АО	Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей
MD14LACT1007	SA "LACTIS"	638 000	10,00
MD14LAGE1000	SA "La GEVA"	20 000	10,00
MD14LAL1003	SA Intreprinderea de lucrari tehnico-sanitare "LALEA-5"	23 664	5,00
MD14LARA1001	SA "Statiunea Tehnologica de Masini din Calarasi"	17 845	14,00
MD14LCAN1003	SA "LIBRARIA CENTRALA ANENII NOI"	66 227	7,00
MD14LEGG1004	SA "LEGGORN"	819 192	5,00
MD14LELO1007	SA "De colectare și desfășurare a cerealelor din Olănești"	120 854	5,00
MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	439 312	15,00
MD14LEOV1005	SA "TIPOGRAFIA LEOVA"	75 721	4,00
MD14LEOV1003	SA "LEOVIN"	636 937	10,00
MD14LIAA1002	SA "LIA"	7 753	10,00
MD14LIAC1000	Agrofirma "Cimisia" SA	50 582	1 000,00
MD14LIBR1002	SA "LIBERTATEA"	66 270	1,00
MD14LICABA1000	SA "FERTILITATEA"	246 636	3,00
MD14LICE1006	SA "GLICERIA"	22 541	15,00
MD14LIDE1005	SA "EDILITAR"	122 938	10,00
MD14LIFT1006	SA "LIFT MONTAJ"	627 126	1,00
MD14LINC1005	SA "LINCOM 101"	20 956	6,00
MD14LIPC1003	SA "Intreprinderea de colectare a cerealelor din Lipcani"	6 734	10,00
MD14LITA1001	SA "FERTILITATEA-ANENII NOI"	275 545	10,00
MD14LIVA1007	SA "LIVADA"	35 838	20,00
MD14LODE1007	SA "GLODENI REPARATIE"	31 075	60,00
MD14LOGH1001	SA "LOGHIA"	63 658	5,00
MD14LORD1002	SA "AVICOLA - NORD"	2 699 172	1,00
MD14LORI1007	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN FLORESTI"	177 269	2,00
MD14LOTO1007	SA "Moldioto"	58 876	10,00
MD14LOVE1005	SA Farmacia "ALOVENI"	203 005	1,00
MD14LRAI1003	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN CALARASI"	215 603	0,00
MD14LRSC1009	SA "LA RASCRUCE"	30 000	21,00
MD14LUCF1009	SA "LUCIFERUL - SERVICE"	106 365	10,00
MD14LUNA1001	SA "LUMINA VIETII"	63 526	5,00
MD14LUPA1009	SA "CAHLUPAN"	2 725 642	3,00
MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	261 164	50,00
MD14LUTE1001	SA "MULTEVI"	100 616	7,00
MD14MACA1007	SA "MACARA"	136 593	1,00
MD14MACI1009	SA "FARMACIA NR. 280"	105 135	1,00
MD14MACM1002	SA "MACON"	4 373 588	6,00
MD14MAG1005	SA "MAGISTRALA"	1 925 958	5,00
MD14MAGN1008	SA "MAGNOLIA - SERVCOM"	278 048	10,00
MD14MAMA1005	SA "MAMALIGUTA"	1 517 545	1,00
MD14MAPS1002	SA "MAPASAUTO"	79 490	23,00
MD14MARI1002	SA "FABRICA DE VINURI DIN COLIBASI "MARGARITAR"	29 110	50,00
MD14MARR1001	SA "CODRU MARE"	23 977	4,00
MD14MARS1000	SA "DAAC Hermes grup"	72 675 153	1,00
MD14MARU1006	SA "MARCULETI - COMBI"	1 788 480	10,00
MD14MATC1006	SA "MATCON CATANA"	27 528	10,00
MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	9 745	10,00
MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	11 906 782	10,00
MD14MCDE1000	SA "CULINARIE DECEBAL"	41 155	2,00
MD14MDND1008	SA "MOLD-NORD"	2 033 300	20,00
MD14MECB1002	SA "MEC COMUNAL-TRANSPORT"	1 971 404	1,00
MD14MECS1003	SA "MECSERVICE"	1 151 966	1,00
MD14MEGA1009	SA "MEGARON"	175 400	10,00
MD14MENS1000	SA "MECONS-COMRAT"	60 428	10,00
MD14MENT1009	SA "COMIFENTIS SA"	125 000	5,00
MD14MEON1004	SA "MECON 21"	409 876	38,00
MD14MERC1004	SA "MERCURIU K"	32 728	2,00
MD14MERF1001	SA "FARMACIA-MERENI"	112 587	10,00
MD14META1004	SA "METALIC"	92 102	40,00
MD14METF1006	SA "METAL FEROS"	359 042	10,00
MD14METR1005	SA "MECANIZATOR-TRIUMF"	95 356	5,00
MD14METU1000	SA compania comerciala-industriala "DRUMETUL"	50 000	4,00
MD14MEVA1000	SA "MENSERVABI"	36 306	10,00
MD14MEZE1002	SA "MEZELURI EXTRA"	41 772	5,00
MD14MEZO1000	SA "MEZON"	7 507 452	10,00
MD14MHID1001	SA "MOLDOVAHIDROMAS"	51 234 875	1,00
MD14MICU1005	SA "CARIERA MICAUTI"	255 701	10,00
MD14MIND1008	SA "MINA DIN CHISINAU"	291 833	10,00
MD14MILY1003	SA "MILESTI - VIN"	546 881	10,00
MD14MINA1006	SA "MINA DIN CUPCINI"	326 777	10,00
MD14MINE1002	SA "MINERUL"	91 980	5,00
MD14MINI1005	SA "SEMINTE"	9 704	5,00
MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	2 901 467	5,00
MD14MIST1000	SA "CHIMISTUL-AM"	358 963	10,00
MD14MITL1006	SA "MONTAJ TERRA"	504 407	38,00
MD14MML1009	SA "GRADINA MOLDOVEI"	128 827	10,00
MD14MOAR1009	SA "MOARA NEAMTULUI"	4 017	10,00
MD14MOAR1004	SA "MOARA"	153 282	10,00
MD14MOAS1003	SA "RECAR"	2 378 808	1,00
MD14MOBI1004	SA "AUTOMOBILISTUL"	117 044	10,00
MD14MODA1000	SA "CENTRUL DE MODA"	1 848 258	9,00
MD14MDD1007	SA "MOD"	62 974	1,00
MD14MOEL1006	SA "MOLELECTROMONTAJ"	55 620	10,00
MD14MOIN1000	SA "TERMOINSTALATIE"	3 400	50,00
MD14MOLC1008	SA "MOLDOGROCONSTRUCTIA"	63 773	100,00
MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	13 329 080	10,00
MD14MOME1005	SA "MOLMETAL"	1 000	20,00
MD14MOND1005	SA "MOLDELINA"	269 199	10,00
MD14MONE1004	SA "MONTEC"	523 379	1,00
MD14MONO1002	SA "MONOLIT"	979 553	15,00
MD14MORI1000	SA "MORIUTA-U"	38 134	1,00
MD14MOSR1005	SA "MOLDAISIG"	600 000	100,00
MD14MOSR1004	SA "MODERNA - SERVICE"	37 963	10,00
MD14MOSI1002	SA "MONTATORUL - CONSTRUCTOR"	29 765	10,00
MD14MOTI1009	SA "MOROL - TRANS"	1 000 000	10,00
MD14MOTI1008	SA "TERMOTEHNIC"	19 230	10,00
MD14MOTJ1003	SA "SPECIMONTAJ"	10 109	10,00
MD14MRCI1000	SA "MERCURIU"	37 168	20,00
MD14MRTI1001	SA "MARTISOR"	93 098	10,00
MD14MRUT1005	SA "MACONRUT"	427 932	6,00
MD14MTAJ1009	SA "COLOANA DE CONSTRUCTIE-MONTAJ NR.17"	7 858	100,00
MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	1 299 137	10,00
MD14MUGU1005	SA "RESTAURANTUL "MUGUREL VERDE"	22 377	10,00
MD14MUNC1008	SA "MUNCI TORUL"	6 037	10,00
MD14MURC1004	SA "DRUM-11"	104 345	10,00
MD14MURD1003	SA CONSTRUCTIA DRUMURILOR "DRUM-4"	216 118	10,00
MD14NECA1002	SA "NECTAR-NORD"	136 506	10,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	9 645 588	2,00
MD14NEME1006	SA "NEMETACOM"	56 260	7,00
MD14NERA1005	SA "MINERAL"	469 246	20,00
MD14NERD1000	SA "NERUDNIC"	7 881	0,00
MD14NETI1005	Compania de Brokeraj "DAAC Invest" SA	134	1 000,00
MD14NEKO1001	SA "AGROINVEST-RO"	391 892	1,00
MD14NICD1002	SA "NICODIM"	173 263	10,00
MD14NINT1004	SA "UNITATE"	154 031	10,00
MD14NISP1003	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN NISPORENI"	89 327	10,00
MD14NIVE1001	SA "UNIVERSALHIM"	655 293	10,00
MD14NLAC1003	SA "Combinatul de industrializare a laptelui din CUPCINI "INLAC"	4 524 420	5,00
MD14NLGI1000	SA "VINIS - NLG"	2 931 251	1,00
MD14NOCA1000	SA "BETACON"	611 364	5,00
MD14NOFR1008	SA "NORD - FRUCT"	25 808	17,00
MD14NORE1009	Intreprinderea Mixta "NORD FOREST" SA	1 000	50,00
MD14NOTU1007	SA "NORD TUTUN"	1 687 929	18,00
MD14NOVI1009	SA "TEHNOVIN"	1 128 227	10,00
MD14NRDO1000	SA "NORD"	24 475	10,00
MD14NTAJ1008	SA "CENTRINDMONTAJ"	89 707	10,00
MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	602 045	10,00
MD14NTEL1000	SA "NATUR - TELECOM"	333 993	10,00
MD14NTP1002	SA "Monolit"	42 538	10,00
MD14NUCA1000	SA "NIUTAMS CERAMICA"	25 949	34,00
MD14NUNJ1005	SA "NUFARUL"	79 916	10,00
MD14NUSI1004	SA "GANUSIA"	1 557 210	5,00
MD14NBSI1008	SA "NOBISTIL"	84 221	10,00
MD14ODAC1002	SA "DACIA"	3 850	10,00
MD14ODAV1009	SA "VODA"	9 242	10,00
MD14ODRU1001	SA "CODRU"	48 000	10,00
MD14ODVN1004	SA "ODA - VIN"	36 900	10,00
MD14OGLI1000	SA "OGLINDIRE"	117 588	25,00
MD14OLAN1009	SA "VOLAN"	53 262	10,00
MD14OLHI1009	SA "OLHONA"	45 606	5,00
MD14OLNE1005	SA "AGROSERVICE-OLANESTI"	48 769	10,00
MD14OMB1004	SA "COMBINATUL AUTO nr.5"	74 228	76,00
MD14ONAJ1003	SA "I.C.M.-2 FALESTI"	572 792	1,00
MD14ONTA1001	SA "MONTAJCOM"	59 969	10,00
MD14ONTO1005	SA "MONTORUL"	28 098	10,00
MD14ONTR1002	SA "VOLINTRI-VIN"	289 529	10,00
MD14ONTU1007	SA "ORIZONTUL"	565 000	1,00
MD14ORBI1009	SA "ORHEI-MOBILA"	362 227	10,00
MD14OREO1008	SA "DAAC-OREOL"	14 034	2,00
MD14ORIZ1001	SA "ORIZON-T95"	145 427	10,00
MD14ORLA1005	SA "ORLAC"	185 518	10,00
MD14OROC1000	SA Restauratul "CASA NUNTII - NOROC"	173 048	20,00
MD14ORUM1000	SA "PORUMB"	3 021 758	1,00
MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	6 817 464	1,00
MD14OSTE1002	SA "INTREPRINDEREA PISCICOLA "COSTESTI"	82 165	10,00
MD14OTEL1006	SA "OTELCON"	160 452	10,00
MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asiguran "ASITO" SA	4 651 534	10,00
MD14PAFI1003	SA "GRUPA FINANCIARA"	44 000	10,00
MD14PAJU1003	SA "PAJURA ALBA MEDIA"	100	200,00
MD14PALA1003	SA "PALACE"	135 932	10,00
MD14PAML1009	SA "PAMELA"	17 696	10,00

ISIN	Denumirea SA / Наименование АО	Volumul emisiunii, un. / Объем эмиссии, шт.	Valoarea Nominală a unei valori mobiliare, lei/Номинальная стоимость, лей
MD14PANC1009	SA "PAN - COM"	139 189	10,00
MD14PARC1005	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.5 OTACI"	116 450	10,00
MD14PARL1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.8"	89 852	10,00
MD14PATA1005	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.7"	113 643	35,00
MD14PATI1004	SA "PARCUL DE AUTOBUSE SI TAXIMETRE nr.9 din Briconi"	101 914	10,00
MD14PAUT1001	SA "PARCUL DE AUTOBUSE DIN BALT"	459 677	11,00
MD14PCOL1005	SA "PISCICOL-NORD"	179 348	5,00
MD14PCSO1008	SA "PROFILCONS"	83 822	5,00
MD14PDSR1004	SA "PRESUDOR"	377 667	23,00
MD14PECT1009	SA "SPECTRUL"	69 403	14,00
MD14PEPI1007	SA "PEPINIERA PISCICOLA ZONALA CAHUL"	468 105	10,00
MD14PERS1003	SA "PERSPECTIVA"	32 403	10,00
MD14PEST1004	SA "PESTE"	1 182 197	1,00
MD14PETE1007	SA "PESTE"	4 180	10,00
MD14PETR1002	SA "PETRICANCA"	19 183	200,00
MD14PICU1002	SA pentru reparatia tehnicii agricole "RTS-SPICUSOR"	83 968	10,00
MD14PIEC1001	SA "SPICUSOR - V"	42 792	1,00
MD14PIEL1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	1 347 968	8,00
MD14PIEL1001	SA "PIELART"	1 194 432	40,00
MD14PIET1003	SA "PIETRIS"	416 733	12,00
MD14PILO1009	SA "PILOT"	30 096	18,00
MD14PIRV1004	SA "PIRAMIDA-V"	44 767	10,00
MD14PIV1007	S.A. "Perovnascolce - Vin"	155 317	10,00
MD14PLAC1001	SA "PLANETA-CARTE"	27 640	5,00
MD14PLAF1008	SA "PLAI-FRUCT"	263 435	6,00
MD14PLEX1002	SA "COMPLEX"	330 061	10,00
MD14PLOP1000	SA "LA PLOPI"	30 329	10,00
MD14PLOC1002	SA "PLOCVIDI"	1 486 878	1,00
MD14PLUG1003	SA "PLUGUSOR-APC"	331 071	10,00
MD14PLUM1005	SA "PLUMBUM"	44 664	1,00
MD14POLI1009	SA "POLIGRAFIST"	80 000	10,00
MD14PORT1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.29"	157 808	7,00
MD14PORU1007	SA "PORUMBITA"	7 662	10,00
MD14PPA1002	SA "PARCUL DE AUTOBUSE nr.1 DIN CHISINAU"	92 990	20,00
MD14PREF1008	SA "PRESTEFERTIL"	54 440	10,00
MD14PREM1002	SA "MOLDPRESA"	174 195	24,00
MD14PRIN1004	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORT AUTO NR. 8"	136 468	10,00
MD14PRIN1004	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORT AUTO NR.7"	136 388	10,00
MD14PROB1000	BC "PROCREDIT BANK" SA	389 855	1 000,00
MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	60 531 413	1,00
MD14PROD1008	SA "AGROPROD"	4 248 128	1,00
MD14PROS1001	"Societatea de cercetari stiintifice si prospectiuni in constructii"	13 494	10,00
MD14PRUT1002	SA IM "PRUT"	65 097	10,00
MD14PRU1009	SA "PRUT 80"	1 006 184	10,00
MD14PRVO1006	SA "PROURA-VIN"	526 137	10,00
MD14PTRC1004	SA "PROT - CANTEMIR"	67 509	10,00
MD14PUHA1005	SA "FARMACIA-PUHACENI"	45 720	1,00
MD14RAAT1003	SA "REPARATIE"	100 928	10,00
MD14RABI1005	SA Intreprinderea comerciala "FAVORABIL"	320 048	1,00
MD14RAC1009	SA "SPECIAL-AUTO SERVICE"	58 553	35,00
MD14RACO1006	SA "RAPID CONSTRUCTIA"	65 742	10,00
MD14RADA1001	SA "RADA"	918 488	10,00
MD14RADI1003	SA "RADIATOR"	71 441	47,00
MD14RAMA1000	SA "FARMACIA NR.297"	4 533	10,00
MD14RAMI1002	SA "RADIAMICA"	259 387	10,00
MD14RAN1001	SA "RANICOM"	61 968	1,00
MD14RANS1009	SA "AGROTRANS"	48 138	10,00
MD14RANT1008	SA "COMTRANS"	90 532	5,00
MD14RAP1009	SA "AUTORAPII"	28 142	10,00
MD14RAT1006	SA "SUPRATEN"	516 986	14,00
MD14RCOM1002			

BCR Chisinau SA
BILANȚUL 31/12/2013

Cod Poz.		Valoarea contabilă 31.12.2013	Valoarea contabilă 30.09.2013
1.1 Active			
010	Numerar și echivalente de numerar	221 632 855	247 893 122
011	Numerar	34 311 422	42 239 336
012	Depozite la vedere și echivalente de numerar	187 321 433	205 653 786
020	Active financiare deținute în vederea tranzacționării	0	0
021	Instrumente derivate deținute în vederea tranzacționării	0	0
022	Instrumente de capitaluri proprii	0	0
023	Instrumente de datorie	0	0
024	Credite și creanțe	0	0
030	Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0	0
031	Instrumente de capitaluri proprii	0	0
032	Instrumente de datorie	0	0
033	Credite și creanțe	0	0
040	Active financiare disponibile în vederea vânzării	1 018 650	1 018 650
041	Instrumente de capitaluri proprii	1 018 650	1 018 650
042	Instrumente de datorie	0	0
043	Credite și creanțe	0	0
050	Împrumuturi și creanțe	497 462 416	544 143 084
051	Instrumente de datorie	0	0
052	Rezerva minimă obligatorie aferentă mijloacelor atrase în monedă liber convertibilă	36 520 036	34 748 477
053	Credite acordate și creanțe	460 942 380	509 394 607
060	Investiții păstrate până la scadență	208 551 913	170 147 040
061	Instrumente de datorie	208 551 913	170 147 040
062	Credite și creanțe	0	0
070	Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	x	x
071	Acoperirea valorii juste	x	x
072	Acoperirea fluxurilor de trezorerie	x	x
073	Acoperirea investiției nete printr-o operațiune din străinătate	x	x
074	Acoperirea valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	x	x
075	Acoperirea fluxurilor de trezorerie aferente unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	x	x
080	Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	x	x
090	Imobilizări corporale	13 694 952	14 308 937
091	Mijloace fixe	13 694 952	14 308 937
092	Investiții imobiliare	0	0
100	Imobilizări necorporale	5 685 523	5 936 554
101	Fond comercial	0	0
102	Alte imobilizări necorporale	5 685 523	5 936 554
110	Investiții în filiale, entități asociate și asocieri în participație	x	x
120	Creanțe privind impozitele	1 921 548	2 030 918
121	Creanțe privind impozitul curent	15 122	15 122
122	Creanțe privind impozitul amânat	1 906 426	2 015 796
130	Active ce țin de contractele de asigurare și reasigurare	x	x
140	Alte active	31 601 960	35 269 393
150	Active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0	0
151	Active imobilizate luate în posesie și deținute în vederea vânzării	0	0
152	Alte active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0	0
160	TOTAL ACTIV	981 569 817	1 020 747 698
1.2 Datorii			
200	Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	0	0
201	Instrumente derivate deținute în vederea tranzacționării	0	0
202	Poziții scurte	0	0
203	Depozite	0	0
204	Datorii constituite prin titluri	0	0
205	Alte datorii financiare	0	0
210	Datorii financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	0	0
211	Depozite	0	0
212	Datorii constituite prin titluri	0	0
213	Alte datorii financiare	0	0
220	Datorii financiare evaluate la cost amortizat	679 172 066	717 000 771
221	Depozite	490 443 995	496 270 274
222	Datorii constituite prin titluri	0	0
223	Alte datorii financiare	188 728 071	220 730 497
230	Instrumente derivate – contabilitatea de acoperire	x	x
231	Acoperirea valorii juste	x	x
232	Acoperirea fluxurilor de trezorerie	x	x
233	Operațiuni de acoperire a unei investiții nete într-o operațiune din străinătate	x	x
234	Acoperirea valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	x	x
235	Acoperirea fluxurilor de trezorerie aferente unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	x	x
240	Modificările de valoare justă aferente elementelor acoperite în cadrul unei operațiuni de acoperire a valorii juste a unui portofoliu împotriva riscului de rată a dobânzii	x	x

250	Provizioane	2 625 595	530 400
251	Provizioane pentru beneficiile angajaților	2 625 595	530 400
252	Restructurare	0	0
253	Cauze legale în curs de soluționare și litigii privind impozitele	0	0
254	Angajamente de creditare și garanții	0	0
255	Alte provizioane	0	0
260	Datorii privind impozitele	6 877 993	7 501 905
261	Datorii privind impozitul curent	74 085	62 787
262	Datorii privind impozitul amânat	6 803 908	7 439 118
270	Angajamente în cadrul contractelor de asigurare și de reasigurare	x	x
280	Alte datorii	5 936 802	11 611 835
290	Capital social rambursabil la cerere	x	x
300	Angajamentele incluse în grupuri de cedare, clasificate drept deținute pentru vânzare	0	0
310	TOTAL DATORII	694 612 456	736 644 911
1.3 Capital			
400	Capital social	627 580 000	627 580 000
401	- Capital vărsat	627 580 000	627 580 000
402	- Capital subscris nevărsat	0	0
410	Prime de capital	0	0
420	Alte capitaluri proprii	0	0
421	- Componenta de capitaluri proprii a instrumentelor financiare compuse	0	0
422	- Alte instrumente de capitaluri proprii	0	0
430	Rezerve din reevaluare și alte diferențe de evaluare aferente:	272	-21
431	- Imobilizărilor corporale	0	0
432	- Imobilizărilor necorporale	0	0
433	- Operațiunilor de acoperire a investițiilor nete în operațiunile străine (porțiunea efectivă)	x	x
434	- Conversiei valutare	x	x
435	- Acoperirii fluxurilor de trezorerie [partea eficientă]	x	x
436	- Activelor financiare disponibile în vederea vânzării	272	-21
437	- Activelor imobilizate și grupurilor destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării	0	0
438	- Părți altor venituri și cheltuieli recunoscute aferente investițiilor în entități, contabilizate prin metoda capitalului	x	x
439	- Altor elemente	0	0
440	Rezerve	-340 622 911	-343 477 192
441	Rezervele (pierderi acumulate) aferente investițiilor în entități contabilizate prin metoda punerii în echivalență	x	x
442	Alte rezerve	-340 622 911	-343 477 192
450	(-) Acțiuni proprii	0	0
460	Pierdere, profitul ce se atribuie acționarilor băncii	x	x
470	(-) Dividende interimare	0	0
480	Interese minoritare (interese care nu presupun control)	x	x
481	Rezerve din reevaluare și alte diferențe de evaluare	x	x
482	Altele	x	x
490	TOTAL CAPITAL	286 957 361	284 102 787
500	TOTAL CAPITAL ȘI DATORII	981 569 817	1 020 747 698

CONTUL DE PROFIT SAU PIERDERE 31/12/2013

Cod poz.		Valoarea contabilă 31.12.2013	Valoarea contabilă 30.09.2013
	Raportul de profit și pierdere	0	0
	OPERAȚIUNI CONTINUE	0	0
010	Venituri din dobânzi	72 932 244	54 190 375
011	Active financiare în vederea tranzacționării (dacă se contabilizează separat)	0	0
012	Active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
013	Active financiare disponibile în vederea vânzării	2 223 928	1 937 896
014	Împrumuturi și creanțe	61 960 931	46 407 416
015	Investiții păstrate până la scadență	8 741 933	5 839 611
016	Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire, riscul de rată a dobânzii	x	x
017	Alte active	5 452	5 452
020	(-) Cheltuieli cu dobânzile	26 569 452	20 563 773
021	(-) Obligațiuni financiare în vederea tranzacționării (dacă se contabilizează separat)	0	0
022	(-) Obligațiuni financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
023	(-) Datorii financiare evaluate la cost amortizat	26 569 452	20 563 773
024	(-) Instrumente derivate – Contabilitatea de acoperire, riscul de rată a dobânzii	x	x
025	(-) Alte datorii	0	0
030	(-) Cheltuieli cu capitalul social rambursabil la cerere	x	x
040	Venituri din dividende	0	0
041	Venituri din active financiare în vederea tranzacționării (dacă se contabilizează separat)	0	0
042	Venituri din active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (dacă se contabilizează separat)	0	0
043	Venituri din active financiare disponibile în vederea vânzării	0	0
050	Venituri din taxe și comisioane	15 281 719	11 374 765
060	(-) Cheltuieli cu taxe și comisioane	4 168 707	3 128 983
070	Câștiguri (pierderi) realizate aferente activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – net	0	0
071	Active financiare disponibile în vederea vânzării	0	0

072	Împrumuturi și creanțe	0	0
073	Investiții păstrate până la scadență	0	0
074	Datorii financiare evaluate la cost amortizat	0	0
075	Altele	0	0
080	Câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare deținute în vederea tranzacționării-net	0	0
090	Câștiguri sau pierderi privind activele și datoriile financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere – net	0	0
100	Câștiguri sau pierderi din contabilitatea de acoperire – net	x	x
110	Diferențe de curs de schimb [câștig (pierdere)] – net	8 927 586	7 018 570
120	Câștiguri (pierderi) din de recunoașterea activelor, altele decât cele deținute în vederea vânzării – net	-1 689 238	-858 705
130	Venituri din contracte de asigurare și reasigurare	x	x
140	Alte venituri/cheltuieli din contracte de asigurare și reasigurare-net	x	x
150	Alte venituri operaționale	233 966	202 499
160	(-) Alte cheltuieli operaționale	18 724 846	13 240 394
170	(-) Cheltuieli administrative	33 019 088	24 396 807
171	(-) Cheltuieli privind remunerarea muncii	16 824 916	12 893 497
172	(-) Prime	0	0
173	(-) Defalcări privind fondul de pensii, asigurarea socială și alte plăți	7 685 822	4 977 208
174	(-) Cheltuieli generale și administrative	8 508 350	6 526 102
180	(-) Amortizarea	8 156 684	6 293 924
181	(-) Imobilizări corporale	7 142 620	5 530 891
182	(-) Investiții imobiliare	0	0
183	(-) Alte imobilizări necorporale	1 014 064	763 033
190	(-) Provizioane reluări de provizioane	100 750	100 750
200	(-) Deprecierea activelor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere	-10 499 689	-8 760 523
201	(-) Active financiare evaluate la cost (instrumente de capitaluri proprii necotate și instrumente derivate legate de acestea)	0	0
202	(-) Active financiare disponibile în vederea vânzării	0	0
203	(-) Împrumuturi și creanțe	-10 499 689	-8 760 523
204	(-) Investiții păstrate până la scadență	0	0
210	(-) Deprecierea activelor nefinanciare	154 580	0
211	(-) Imobilizări corporale	0	0
212	(-) Investiții imobiliare	0	0
213	(-) Fond comercial	0	0
214	(-) Alte imobilizări necorporale	0	0
215	(-) Investiții în companii asociate prin metoda punerii în echivalență	x	x
216	(-) Altele	154 580	0
220	Fond comercial negativ recunoscut imediat în profit sau pierdere	0	0
230	Cota parte a profitului din întreprinderile asociate	x	x
240	Profitul sau (-) pierderea din active imobilizate și grupuri destinate cedării, clasificate drept deținute în vederea vânzării, care nu pot fi considerate activități întrerupte	-8	13
250	Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue înainte de impozitare	15 291 851	12 963 409
251	(-) Cheltuieli sau (+) venituri cu impozitul aferent profitului sau pierderii din operațiuni continue	7 971 947	8 497 787
260	Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue după impozitare	7 319 904	4 465 622
261	Profit sau pierdere din activități întrerupte după impozitare	0	0
270	Total profit sau (-) pierdere aferent/ exercițiului	7 319 904	4 465 622
280	Atribuit interesului care nu controlează	x	x
290	Atribuit acționarilor băncii	x	x

Informație privind activitatea financiară pentru trimestrul IV 2013

Denumirea indicatorilor	Normativ	De facto		
		Sfarsitul anului precedent celui gestionar	Trimestrul precedent celui gestionar	Trimestrul gestionar IV anul 2013
Capital normativ total (CNT) (mii lei)	X	234 859,15	216 299,25	257 108,71
Capital de gradul I	200 000	234 859,15	216 299,25	221 169,31
Capital de gradul II	X	0,00	0,00	35 939,40
Suficienta capitalului ponderat la risc%	>16%	54,18	65,20	93,42
Coeficientul lichiditatii pe termen lung (PI)	<1	0,66	0,77	0,63
Active pe termen lung		292 286,72	245 457,11	233 418,68
Resurse financiare		442 216,69	319 279,35	369 079,07
Coeficientul lichiditatii curente (P II)	>20%	32,63	39,09	44,76
Active lichide		363 975,94	398 984,38	439 364,52
Active totale		1 115 477,16	1 020 747,70	981 569,82
Active generatoare de dobândă/total active (%)	X	78,31	75,20	76,92
Valoarea totală a expunerilor "mari" (mii lei)	X	27 889,89	30 281,47	31 114,13
Suma totală a expunerilor băncii fata de persoanele afiliate și/sau grupurile de persoane care acționează în comun cu persoanele afiliate băncii (mii lei)	X	16 141,40	13 677,66	13 448,51
Total credite expirate (mii lei)	X	106 575,38	126 242,14	124 830,08
Total credite nefavorabile (substandarde, dubioase și compromise) (mii lei)	X	34 358,04	119 963,43	119 674,26
Total credite/total active (%)	X	58,13	52,23	49,32
Total credite nefavorabile/total active (%)	X	3,08	11,75	12,19
Total credite nefavorabile/total credite (%)	X	5,30	22,50	24,72
Reduceri pentru pierderi la credite/total credite (%)	X	6,31	10,35	11,16
Total depozite ale persoanelor fizice și juridice/total active (%)	X	34,58	32,78	35,71
Rentabilitatea activelor%	X	0,00	0,59	0,73
Rentabilitatea capitalului acționar%	X	0,02	2,11	2,59
Marja neta a dobanzii	X	5,37	5,74	6,05
Indicele eficienței	X	108,15	109,76	112,31

Presedintele Executiv
Contabil Sef adjunct

Juan Luis Martin Ortigosa
Rodica Funica

**Stimați acționari
S.A. "Lalea 5"!**

În conformitate cu decizia organului executiv din 23.01.2014, la cererea acționarilor ce dețin mai mult de 25% de acțiuni din numărul total al acțiunilor cu drept de vot din 22.01.2014, se anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Lalea 5" cu prezența acționarilor pentru data de 05.02.2014, ora 10:00 pe adresa mun. Chișinău, str. Burebista 108, of. 313. Începutul înregistrării acționarilor de la ora 09:30.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la încheierea unei tranzacții de proporții (procurarea unui imobil) Lista acționarilor care au dreptul de participare la adunarea generală va fi întocmită la data de 31.01.2014.

Pentru participarea la adunare, acționarii și reprezentanții lor vor prezenta buletinul de identitate și/sau procura autenticată conform legislației în vigoare.

Cu materialele ordinii de zi acționarii pot lua cunoștință din data de 26.01.2014 între orele 09:00-16:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Burebista 108, tel. 637244.

Ștefan Neamțu

În conformitate cu art. 84 alin. (4) al Legii privind societățile pe acțiuni Ștefan Neamțu (IDNP 0991806276185) informează despre procurarea acțiunilor emitentului Societatea pe Acțiuni pentru producerea articolelor din blănuri „Mioara” (mun. Bălți, str. Vasile Alecsandri, 2). Numărul de înregistrare a acțiunilor – MD14MIOA1005 – acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 5 lei. Mărimea pachetului – 1100447 de acțiuni, ce constituie 37,927% din numărul total 2901467 de acțiuni cu drept de vot ale societății.

S.A. "Edilitate"

cu sediul str.M. Eminescu, 49 va petrece pe data de 18.02.2014 la 14.00 concurs de locațiune a încăperilor (cantina) și acoperișului de asfalt pe str. Cucurilor, 41.

Se dau în arendă încăperile de producere de pe str. Cucurilor, 41, str. Haltei, 3 (în regiunea gării feroviare) și str. G. Madan, 44/1 (complexul sportiv).

Persoanele cointeresate se pot adresa la tel. 022-22-50-83 în zilele de lucru (8.00-17.00).

AO «APEX»

Akционерное общество «APEX» информирует о появлении в реестре акционеров Цуркан Родики, владельца 21390 простых именных акций, что составляет 13,119% от всех голосующих акций.

„MOLDCARGO” S.A.

Prin prezenta, Societatea de Asigurări – Reasigurări „MOLDCARGO” S.A., vă informează că la data de 17 decembrie 2013 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a S.A. R. „MOLDCARGO” S.A. context în care, solicităm să publicați următorul extras din procesul-verbal al adunării: „Societatea de Asigurări – Reasigurări „MOLDCARGO” S.A. informează că la data de 17 decembrie 2013 a fost desfășurată Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor Societății, care

A ADOPTAT URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- I. A lua act de cunoștință asupra informației prezentate și asupra rezultatelor activității Societății pentru 9 luni ale anului 2013 și perspectivele până la finele anului 2013;
- II. În conformitate cu prevederile Statutului Societății semnăturile Președintelui și Secretarului Adunării Generale Ordinare Anuale aplicate pe procesul verbal al prezentei Adunări, vor fi autentificate de Comisia de Cenzori în exercițiu în persoana președintelui acesteia”.

«Mioara» SA

Societatea pe acțiuni pentru producerea articolelor din blănuri «Mioara» (mun. Bălți, str. Vasile Alecsandri, nr. 2) informează despre apariția în registrul emitentului a noului acționar – Ștefan Neamțu (IDNP 0991806276185) care deține 1100447 de acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 5 lei, ce constituie 37,927% din numărul total 2901467 de acțiuni cu drept de vot ale societății (nr. de înregistrare a acțiunilor – MD14MIOA1005). Corespunzător, din registrul acționarilor au fost excluși foștii proprietari a acțiunilor – Jiguliova Inna (722990 de acțiuni) și Russu Mircea (377457 de acțiuni).

SA SUD VEST «FOTO-FOND»

уведомляет своих акционеров о созыве внеочередного общего собрания акционеров данного Акционерного Общества в очной форме

СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

Распределение чистой прибыли за предыдущие года деятельности данного предприятия.

Место проведения внеочередного собрания: мун. Кишинэу, ул. Друмул Виилор, 36/2. Дата проведения собрания – «24» февраля 2014 года, время 11 00. Время начала регистрации участников: 10 часов 30 минут.

АО „Vulcănești-Petrol”

27 декабря 2013 года состоялось внеочередное собрание акционеров АО „Vulcănești-Petrol”

В состав Совета избраны:

1. Селемет М. К.
2. Лисник В. В.
3. Филипова В. Г.
4. Иванчогул М. Г.
5. Копушулу Г. И.

Резерв:

Ангельчев Г. Д., Иванчиоглу П. Г.
Утверждена аудиторская организация ИП «ЧОЛАК В. Н.»

«Transervice-Maximum» SA

извещает акционеров о созыве 12 февраля 2014 года внеочередного общего собрания акционеров Общества по адресу: г. Кишинев, MD-2001, ул. Мунчешть 29/1, здание офиса АО «Транссервис-М», начало регистрации акционеров – 10.30, начало работы собрания – 11.00,

СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

- 1) Утверждение рыночной стоимости объектов недвижимого имущества, подлежащего передаче в залог.
- 2) Принятие решения о заключении договора залога недвижимого имущества и дополнительных соглашений к нему.
- 3) Принятие решения о предоставлении полномочий.

Собрание проводится в очной форме. Список акционеров имеющих право участвовать в собрании составлен по состоянию на 27.01.14 года.

В соответствии с Законом «Об акционерных обществах» акционеры вправе ознакомиться с подготовленными к повестке дня материалами в рабочие дни с 9.00 до 12.00, начиная с 03.02.14 года по адресу г. Кишинев MD-2001, ул. Мунчешть 29/1, здание офиса АО «Транссервис-М», а при отсутствии возможности личной явки направить представителя с нотариально оформленной доверенностью на право предоставления интересов акционера.

Участники должны иметь при себе документы, удостоверяющие личность. Представители акционеров должны представить доверенность, оформленную в соответствии со статьей 57 (5) Закона «Об акционерных обществах».

Исполнительный орган

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Обзор
биржевых сделок
2013 года**

3

**Страхование
жизни в Молдове
(часть 2)**

4

В марте этого года МВФ примет решение о новой программе помощи Республике Молдова

Президент Республики Молдова Николае Тимофти встретился во вторник с исполнительным директором Международного валютного фонда (МВФ) по Молдове Менно Снелом, сообщила агентству МОЛДПРЕС пресс-служба президентуры.

Собеседники обсудили вопросы сотрудничества между Республикой Молдова и МВФ, в том числе и возможность в ближайшей перспективе подписания соглашения о новой Программе помощи нашей стране.

Президент Николае Тимофти заверил, что Республика Молдова в полной мере выполнит свои обязательства по отношению к МВФ, и поблагодарил за финансовую помощь Международного валютного фонда. Глава государства подчеркнул, что правительство примет решительные меры для обеспечения устойчивости в налогово-бюджетной сфере, поддержания осмотрительной денежно-кредитной политики и укрепления финансового сектора страны.

В свою очередь Менно Снел подчеркнул важность сохранения политической стабильности в

Молдове для достижения экономических целей. Представитель МВФ также приветствовал усилия молдавских властей по укреплению независимости Национального банка Молдовы посредством законодательных поправок, пред-

усматривающих укрепление потенциала надзорной деятельности НБМ.

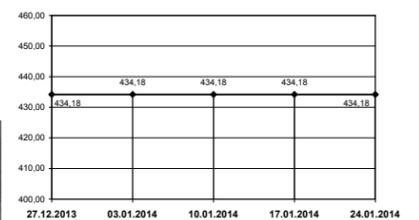
Последняя программа помощи Международного валютного фонда Молдове была завершена в апреле 2013 г. В рамках этой про-

граммы наша страна получила финансовую помощь в размере около 566 миллионов долларов.

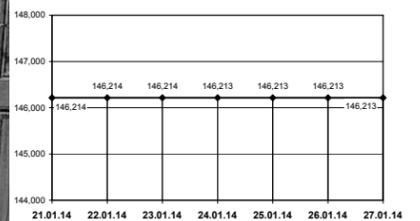
Решение о принятии новой Программы помощи Республике Молдова будет принято Исполнительным советом МВФ в марте 2014 г.

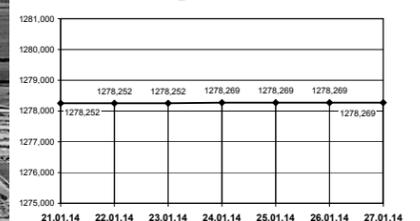
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 29.01.2014

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	13.3554
EUR	1	18.2202
UAH	1	1.5666
RON	1	4.0190
RUB	1	0.3857

Обзор биржевых сделок за неделю

В период с 20 по 24 января 2014 года на Фондовой Бирже Молдовы было зарегистрировано 16 сделок с акциями 10 эмитентов на сумму 331,2 тыс. леев.

На интерактивном рынке проведено 11 сделок в объеме 316,2 тыс. леев. Рыночная цена акций «Mobiasbancă-Groupe Societe Generale» выросла с 30 до 70 лей за акцию. Были заключены 2 сделки с акциями «Moldova Agroindbank» по цене 999,99 и 1000,00 лей.

На прямом рынке в рамках голосовых торгов были проданы 5 пакетов акций в объеме 15,0 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Внимание акционеров, представителей акционерных обществ и профессиональных участников финансового рынка!

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2014 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают 10-процентную скидку на публикацию финансового отчета.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 24 января 2014 года был рассмотрен ряд вопросов.

Принято решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

– Ценные бумаги согласно отчетам о результатах дополнительных эмиссий акций:

– Акционерного общества „ASPA” на сумму 2 224 000 леев в количестве 222 400 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев за счет конвертирования кредитных долгов. Уставный капитал компании составляет 13 359 000 леев (1 335 900 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 10 леев/акция). После увеличения уставный капитал составит 15 583 000 леев (1 558 300 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев/акция).

– Акционерного общества „APĂ-CANAL Кишинэу” на сумму 25 000 000 леев в количестве 250 000 простых именных акций номинальной стоимостью 100 леев за счет собственного капитала. Уставный капитал компании составляет 586 915 200 леев (5 869 152 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 100 леев/акция). После увеличения уставный капитал составит 611 915 200 леев (6 119 152 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 100 леев/акция).

Уменьшения уставного капитала:

– Акционерного общества „MOLDPRESA” на 4 506 768 леев путем аннулирования 187 782 казначейских акций. Уставный капитал S.A. „MOLDPRESA” до реорганизации составлял 4 580 640 леев (190 860 акций (174 195 простых именных акций, 9 999 привилегированных акций I класса и 6 666 привилегированных акций II класса) номинальной стоимостью 24 лея). Уставный капитал компании после уменьшения составит 73 872 лея (3 078 простых именных акций номинальной стоимостью 24 лея);

– Акционерного общества „CENTRUL 3/TRIPLU” на 287 978 леев путем аннулирования 287 978 казначейских акций. Уставный капитал компании до реорганизации составлял 438 895 леев (438 895 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей). Уставный капитал компании после уменьшения составит 150 917 леев (150 917 простых именных акций номинальной стоимостью 1 лей).

Кроме того, была разрешена государственная регистрация изменений, внесенных в данные страховой компании „ACORD GRUP” S.A. в Государственном реестре юридических лиц, связанных с назначением управляющего представительства в Бельцах.

Изучив представленные заявления, Административный совет НКФР переоформил лицензии:

– Страховой компании „KLASSIKA ASIGURĂRI” S.A. серии CNPF №000619, выданную 02 августа 2010 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с изменением адреса, по которому осуществляется лицензируемая деятельность с ул. Михая Эминеску, 10, г. Оргеев, на ул. Василе Лупу, 34, г. Оргеев.

– Страховой компании „MOLDCARGO” S.A. серии CNPF №000687, выданную 30 мая 2011 года на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с: а) включением нового подразделения для осуществления деятельности: г. Унгены, ул. Бурбиста, 37, кв. 9; мун. Кишинев, ул. А. Пушкина, 35, оф. 3; мун. Кишинев, ул. Бернадацци, 41, кв. 16. б) исключение следующих подразделений: мун. Кишинев, ул. Месаджер, 11; мун. Бельцы, ул. Стрий, 17А; Рышканский район, с. Шаптебань; г. Ниспорены, ул. Александру чел Бун, 43.

Административный совет НКФР принял решение о внесении изменений и дополнений в Положение о разрешении заключения некоторых сделок страхователями (перестрахователями), утвержденного Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №10/9 от 15 марта 2013 года.

В ходе заседания принято решение о некоторых мерах к страховой компании „ASITO” S.A. и регистрационному агентству „COMITENT” S.A., согласно которому страховой компании „ASITO” S.A. предписывается обеспечить передачу в течение 5 дней с момента вступления решения в силу реестра держателей ценных бумаг, выпущенных страховой компанией „ASITO” S.A. независимому регистратору, которому принадлежит действующая лицензия на право ведения реестра с информированием Национальной комиссии по финансовому рынку, предупреждается руководство страховой компании „ASITO” S.A. и регистрационного агентства „COMITENT” S.A. о необходимости безусловного соблюдения положений законодательных и нормативных актов. Решение предусматривает, что в случае невыполнения его положений, ведение реестра держателей ценных бумаг, выпущенных компанией «Compania Internațională de Asigurări» будет осуществлять независимый регистратор, назначенный Национальной комиссией по финансовому рынку.

Кроме того, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение направить проект Постановления НКФР „Об утверждении Положения о Фонде компенсации инвесторов” на визирование заинтересованным органам власти и учреждениям.

В Молдове будет повышена эффективность надзора за финансовой, банковской и небанковской системой

Эти меры, призванные обеспечить целостность и стабильность финансовой системы в Молдове, содержатся в одобренной правительством Дорожной карте по улучшению конкурентоспособности страны.

В частности, документ предусматривает разработку Нацбанком и Национальной комиссией по финансовому рынку во II квартале 2015 г. Плана действий по улучшению надзора за банковской и небанковской финансовой системой в соответствии с рекомендациями, представленными в результате оценки финансовой системы Молдовы. На II квартал 2014 г. намечено: принятие и начало реализации Закона о небанковских финансовых организациях; принятие по-

правок к существующему закону в отношении делегирования надзорных полномочий лизингового сектора к НКФР; принятие и начало внедрения Закона о факультативных пенсионных фондах с целью соблюдения предписаний ЕС и в соответствии с передовым опытом в данной области; внесение поправок в Кодекс о правонарушении и Уголовный кодекс с целью их адаптации к действующему и будущему законодательству в области небанковского финансового рынка.

Предусмотрено, что во II квартале 2015 г. будет разработан План действий по совершенствованию функционирования Фонда гарантирования вкладов в банковской системе в соответствии с рекомендациями, полученными в результате оценки финансовой системы Молдовы с точки зрения основополага-

ющих принципов Международной ассоциации страховщиков депозитов. Документ разработают Фонд гарантирования вкладов в банковской системе, Нацбанк и Минфин. Оговорено, что НБМ и НКФР постоянно будут проводить мониторинг уровня прозрачности акционеров, в соответствии с банковским законодательством, применяя положения законодательства в области прозрачности акционеров и реальных собственников в финансовом секторе.

В III квартале 2014 г. Нацбанк для повышения доверия потребителей банковских услуг к банковской системе разработает проект закона для совершенствования нормативно-правовой базы, касающийся раскрытия банками информации о финансовой деятельности.

InfoMarket

Создана платформа управления данными по внешней помощи Республике Молдова

Государственная канцелярия запустила платформу управления данными по внешней помощи, предоставляемой Республике Молдова партнерами по развитию. Платформа www.atp.gov.md содержит интерактивную карту с данными о том, какие финансируемые из внешних фондов проекты были реализованы в нашей стране и где они были внедрены, сообщает МОЛДПРЕС.

Платформа также предоставляет возможность ознакомиться с проектами, реализуемыми в последние годы в Республике Молдова, в зависимости от области, местности и доноров. Данные будут регулярно обновляться. Платформа была создана при поддержке Программы развития Организации Объединенных Наций (ПРООН) и одной из компаний.

Генеральный секретарь правительства Виктор Бодю отметил, что Республика Молдова является одной из 20 стран мира, где такая платформа существует. «Это дает нам возможность узнать, какие сферы деятельности получают поддержку, и какие отрасли получают наибольшую помощь. Платформа также содержит интерактивную карту Республики Молдова», – сказал он.

Координатор-резидент ООН и постоянный представитель ПРООН в РМ Никола Харрингтон-Бюхей заявила, что крайне важно, чтобы граждане знали, сколько денег было предоставлено партнерами по развитию Республике Молдова, в каких областях была и будет оказана помощь.

С 2009 года в Республике Молдова внедрены или находятся в процессе внедрения проекты на сумму в 2,2 млрд евро.

Немецкий холдинг «SUDZUCKER A.G.» удовлетворен инвестиционным проектом в Молдове

В руководстве немецкого холдинга «Sudzucker A. G.» в целом удовлетворены результатами инвестиционного проекта в Молдове, где уже более 10 лет как создана и функционирует дочерняя компания «Sudzucker Moldova» S.A.

Отвечая на вопрос корреспондента «ИНФОТАГ» о результатах работы молдавской дочки, спикер правления холдинга, доктор Томас Кирхберг сказал, что в Молдове работает «хорошая и высокопрофессиональная команда, которая живет «Sudzucker».

«Нам важно, что РМ поворачивается в своем развитии в сторону Евросоюза. Мы будем охотно и щедро делиться своим опытом, связями, чтобы помогать Молдове на пути европейской интеграции», – отметил Кирхберг.

На вопрос о главных достижениях дочернего предприятия с момента прихода холдинга на молдавский рынок, Кирхберг сказал, что «Sudzucker» удалось «стабилизировать отношения между сахароварами и свекловодами».

«За эти годы мы смогли довести техническое и технологическое оснащение заводов в РМ до европейского уровня», – не без удовлетворения заметил он, сказав, что в момент учреждения «Sudzucker Moldova» многого в свеклосахарном комплексе Молдовы не было, а сейчас в этой отрасли все почти, как в странах ЕС. По словам Кирхберга, в настоящее время холдинг «Sudzucker A. G.» обсуждает с властями Молдовы проблему орошения сахарной свеклы, чтобы избежать потерь в отрасли в засушливые годы. На орошаемых полях урожайность свеклы может достигать 100 и более центнеров с гектара.

«Однако нам пока сложно для своих плантаций получать воду из Прута и Днестра. Мы обсуждали эту проблему с премьер-министром Юрие Лянкэ, министром сельского хозяйства и пищевой промышленности Василием Бумаковым», – сообщил Кирхберг, отметив, что в развитии инфраструктуры и ирригаций нужны и государственные инвестиции, а не только инвестиции компании.

За время работы в Молдове немецкому инвестору удалось на своих заводах сократить энергетические затраты на 54%, построить завод по производству биогаза из отходов производства сахара.

На вопрос, все ли реализовалось так, как и задумывалось в начале, Кирхберг сказал: «Мы думали, что реализация наших целей в Молдове будет намного быстрее. Мы рассчитывали, что молдавское сельское хозяйство более развитое, что у нас там все быстро пойдет вверх».

По его словам, спустя более 10 лет работы в РМ, можно сказать, что развитие свеклосахарного комплекса Молдовы сдерживали две вещи – погода и политическое развитие страны. «Мы видели в свеклосахарном комплексе Молдовы разных инвесторов, которые вели нечестную игру. Но всех их уже нет, а наша компания продолжает успешно развиваться, хотя, конечно, и не без сложностей», – отметил он.

Отвечая на вопрос, будет ли компания-дочка «Sudzucker Moldova» S.A. по результатам успешного для нее 2013 г. выплачивать дивиденды, доктор Кирхберг сказал, что на поле в прошлом году отмечен успех, который выразился в большом объеме урожая свеклы и производстве из нее сахара.

«А вот в сегменте сахара большого успеха не стоит ожидать по причине его перепроизводства и, как следствие, существенного падения цен на сахар в мире», – пояснил он.

Томас Кирхберг говорит, что на выплату дивидендов, которые «Sudzucker Moldova» регулярно платил в последние годы, будут влиять несколько аспектов, в том числе контрабанда сахара, НДС, а также политика других игроков на рынке, которой в холдинге «Sudzucker A. G.» недовольны.

«В мае 2014 г. состоится общее годовое собрание акционеров «Sudzucker Moldova», и там будет решаться вопрос по дивидендам за 2013 г.», – заключил спикер «Sudzucker A. G.», доктор Томас Кирхберг.

Обзор биржевых сделок 2013 года

Прошедший 2013 год оказался значимым для финансового небанковского рынка Республики Молдова вступлением в силу Закона о рынке капитала, который меняет инфраструктуру рынка и устанавливает новые правила «игры». Как следствие, всех участников этого рынка ждет трудоемкий год, связанный с реорганизацией и получением лицензий. И во всей этой «суете» необходимо обеспечить функционирование рынка и сохранить темп роста, заданный в 2013 г.

Объем вторичного рынка в 2013 году составил 1711,6 млн леев, превысив на 460,1 млн леев показатель предыдущего года (1251,5 млн леев), и распределен примерно поровну между биржевым и внебиржевым рынками, составляя 48% и, соответственно, 52% от общего объема.

В отчетном году биржевой рынок зарегистрировал нарастающий тренд и выполнил показатель объема, прогнозированный в Стратегии развития финансового небанковского рынка на 2011-2014 г. г. Таким образом, в течение 2013 года на Фондовой Бирже Молдовы было проведено 1258 сделок с ценными бумагами 158 эмитентов. Общий объем года составил 822,0 млн леев, увеличившись на 198,7 млн леев по сравнению с 2012 г., и занял третье место в динамике годовых объемов после 2007 – 2008 г. г. (1233 млн леев и 996 млн леев). 2013 год можно смело назвать годом активности торгов с акциями коммерческих банков, котируемых на Бирже. На их долю пришлось 81% от общего биржевого объема.

Анализируя структуру биржевых торгов, констатируем, что в 2013 году Основная Секция лидировала по объему вопреки тенденции последних лет доминирования Секции Прямых Сделок. Таким образом, доля Основной Секции Биржи составила 86,4%, а доля Секции Прямых Сделок – 13,6%.

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ ПОСРЕДСТВОМ МЕХАНИЗМА ИНТЕРАКТИВНОГО РЫНКА (ОСНОВНАЯ СЕКЦИЯ)

В 2013 году наибольшее количество сделок было заключено на интерактивном рынке – 853 сделки на сумму 709,9 млн леев. Лидером по количеству совершенных сделок стало общество «Întreprinderea specializată de reparație a tehnicii din Fălești» – 88 сделок, все сделки проведены по 1 лею за акцию. Лидером по объему – коммерческий банк «Moldova Agroindbank» (363,6 млн леев). Диапазон колебания цены этих акций установился в пределах 1000-1100 леев.

Анализируя динамику рыночных цен всех акций листинговых компаний, отмечаем, что все зарегистрировали колебание цен, кроме привилегированных акций «Banca de Economii» АО (см. таблицу).

В Секции Прямых Сделок было заключено 405 сделок в объеме 112,1 млн леев, и были зарегистрированы следующие типы сделок:

Сделки по продаже акций публичной собственности (голосовые торги)

В этом году Агентство Публичной Собственности провело один аукцион по продаже акций публичной собственности на Бирже, но стоит отметить, что он оказался результативным, т. к. объем торгов этого года практически на уровне объема прошлых лет. Форма проведения аукциона – продажа акций единичными пакетами посредством голосовых торгов, что обеспечивает принцип публичности, прозрачности и равенства всех участников. По результатам аукциона были реализованы пакеты 4 акционерных обществ на сумму 55,9 млн леев (6,8% от биржевого объема):

АО «Armo-Beton» (Кишинев) – 100,00% акций по цене 43 лея;

АО «Cerealeproiect» (Кишинев) – 56,41% акций по цене 1 лей;

АО «Jolly-Alon» (Кишинев) – 34,96% акций по цене 180 000 леев;

АО «Carmez» (Кишинев) – 0,11% акций по цене 10 леев.

Также, административно-территориальные единицы (примэрии) выставили на продажу свои пакеты акций. Всего зарегистрированы 4 сделки на сумму 301,6 тыс. леев.

Примэрии ком. Михайловка чимишлийского района и г. Чимишлия продали свои пакеты 2,80% и соответственно 14,44% акций компании «Repconcim» (Чимишлия) по цене 5,12 лея.

Примэрия с. Кришкэуц дондюшанского района реализовала пакет 1,94% акций компании «Întreprinderea

de reparație și deservirea tehnicii» (Дондюшаны) по 14 леев за акцию, и примэрия ком. Скорченъ теленешского района – пакет 0,18% акций общества «Carmez» по 8 леев за акцию.

Сделки по продаже акций единичными пакетами в рамках голосовых торгов

Как единые пакеты были проданы ценные бумаги 65 эмитентов на сумму 36,9 млн леев (4,5% от биржевого объема). Приблизительно 50% от этого объема составили сделки, совершенные с акциями коммерческого банка «Energbank» – 19,0 млн леев. Наибольшее количество пакетов реализованных акций принадлежит обществу «Planeta-Carte» – 21 пакет по 1 лею за акцию.

Сделки по реализации публичных предложений на вторичном рынке

Объем сделок по реализации условий публично-го предложения на вторичном рынке составил 18,98 млн леев (2,3% от биржевого объема). Посредством публичных предложений были приобретены ценные бумаги 16 эмитентов, из них сделки с акциями компании «Elevator Kelley Grains» составили половину общего объема этого типа сделок. Самые крупные приобретенные пакеты были:

АО «Agrovin-Bulboasa» (Анений Ной) – 84,1% акций по цене 0,50 лея;

АО «Universul» (Оргеев) – 35,0% акций по цене 10 леев;

АО «Automobilist-Bălți» (Бельцы) – 22,5% акций по цене 0,50 лея;

Сделки купли-продажи в соответствии со специальными условиями.

На протяжении 2013 года была зарегистрирована одна сделка по продаже акций в соответствии со специальными условиями. Было реализовано 23,7% акций общества по ремонту сельскохозяйственной техники «RTS-Spicușor» по цене 0,50 лея за акцию. Общий объем сделки составил 9,9 тыс. леев.

Самые результативные периоды на Бирже:

– по количеству проведенных сделок – май (193 сделки);

– по количеству торгуемых эмитентов – декабрь (40 эмитентов);

– по объему – июнь (194 млн леев).

В течение 2013 г. к обращению на Бирже были допущены ценные бумаги 4 эмитентов и были исключены из обращения ценные бумаги 32 эмитентов, что свидетельствует о тенденции снижения количества ценных бумаг, зарегистрированных на Бирже. На начало года в Листинге Биржи было 11 эмитентов, на конец года – 9. Ценные бумаги АО «Floarea-Soarelui» и «Supraten» были переведены из Листинга в Нон-листинг по решению руководящего органа эмитента.

Информация о Членах Биржи

На конец года общее количество аккредитованных Членов Биржи – 22. В течение года лидирующие позиции занимали следующие брокерские компании:

Январь – «Victoriabank» (24,3 млн леев);

Февраль – «Banca Socială» (6,6 млн леев);

Март – «Victoriabank» (50,2 млн леев);

Апрель – «Victoriabank» (115,4 млн леев);

Май – «Banca Socială» и «Unibank» (по 83,2 млн леев);

Июнь – «Broking-VM» (152,5 млн леев);

Июль – «Proajios» (9,5 млн леев);

Август – «Proajios» (58,7 млн леев);

Сентябрь – «DAAC Invest» (3,4 млн леев);

Октябрь – «Moldova Agroindbank» (70,6 млн леев);

Ноябрь – «Broking-VM» (130,1 млн леев);

Декабрь – «DAAC Invest» (46,97 млн леев).

По итогам всего года по объему торгов в пятерку лидеров вошли: «Broking-VM» (335,6 млн леев), «Proajios» (330,1 млн леев), «Victoriabank» (321,4 млн леев), «Unibank» (123,3 млн леев) и «Moldova Agroindbank» (118,1 млн леев). Лидерство по количеству торгуемых эмитентов и по количеству совершенных сделок – брокерская компания «Valinvest» – 36 эмитентов и 403 сделки.

Более детальную информацию о спросе и предложении, о рыночных ценах, о статистике биржевых торгов, а также список брокерских компаний вы можете найти на сайте Фондовой Биржи Молдовы (www.moldse.md) или по тел. 022-27-54-20.

Информация о торгах публикуется: еженедельно – в газете «Capital Market», ежемесячно – в информационном бюллетене биржи «Bursa de Valori a Moldovei» (подписной индекс «Poșta Moldovei» – 31882).

Фондовая Биржа Молдовы

Эмитент	ISIN	Минимальная рыночная цена	Максимальная рыночная цена	Средневзвешенная цена
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	1 000,00	1 100,00	1 028,63
BC "VICTORIABANK" S.A.	MD14VCTB1004	15,90	35,00	18,40
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	160,00	250,00	233,24
"BANCA DE ECONOMI" SA	MD14BECM1002	13,87	40,00	13,98
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	70,00	104,00	82,99
BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	MD14MBIS1000	30,00	100,00	30,61
"BANCA DE ECONOMI" SA	MD24BECM1000	1,01	1,01	1,01

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Правительство Молдовы обнародовало принятую ранее Дорожную карту по улучшению конкурентоспособности страны

Ее внедрение призвано улучшить конкурентоспособность молдавской экономики, чтобы в полной мере воспользоваться возможностями, которые открывает Соглашение об углубленной и всеобъемлющей зоне свободной торговли между Молдовой и Еврозоной (DCFTA), и справиться с вызовами, с которыми оно сопряжено.

В Минэкономики отмечают, что DCFTA направлено на включение Молдовы в общеевропейское экономическое пространство, а также на поддержку и стимулирование глубоких структурных преобразований, необходимых для повышения конкурентоспособности национальной экономики. Подчеркивается, что конкурентоспособность нужно развивать как на макроуровне, так и на уровне предприятия. Конкурентоспособность тесно связана с затратами – прямыми и косвенными, которые являются решающими для конкурентоспособности молдавских фирм на внешних рынках, а также и на внутреннем рынке. Опасения на этот счет раскрыты в Дорожной карте и содержатся в каждой из ее составляющих.

Важный элемент конкурентоспособности – размер и структура рынков, с которыми работают предприятия, что определяет их способность специализироваться и эксплуатировать масштабные экономики и, тем самым, влиять на свои издержки и на производительность. В случае Молдовы, благодаря DCFTA с ЕС, расширяется доступ на внешние рынки с огромным покупательским потенциалом, а это представляет собой стимул и замену для мелкомасштабного внутреннего рынка. Крайне необходимо расширить масштаб рынка и повысить его эффективность с целью продвижения конкурентоспособности.

Дорожная карта по улучшению конкурентоспособности Молдовы основывается на концептуальном подходе Глобального отчета о конкурентоспособности, обнародованного Всемирным экономическим форумом. В соответствии с общими критериями, Молдова находится в переходном периоде от фактороориентированной экономики к эффективноориентированной. Фактороориентированные экономики состояются исходя из уровня обеспечения производственными факторами, прежде всего, природными ресурсами и низким уровнем квалификации рабочей силы (пахотные земли, преимущественно плодородные, в случае Молдовы) – и состояются на основе цены, сбывая продукцию и сырье. Низкая производительность отражается в низкой зарплате. Для подобных экономик сохранение конкурентоспособности зависит, во-первых, от нормального функционирования публичных и частных структур, хорошо развитой инфраструктуры, стабильной макроэкономической среды и здоровой рабочей силы, которая получила основное образование.

В процессе перехода экономики Молдовы к новому этапу развития, основанному на эффективности и инновациях, ей следует развивать более эффективные производственные процессы и современные технологии, что приведет к улучшению качества продукции и услуг. Воздействующие на конкурентоспособность факторы также можно впоследствии подразделить на три общие категории: факторы, подрывающие конкурентоспособность страны в целом; факторы, влияющие на определенную промышленность; факторы, сказывающиеся индивидуально на фирмах. По каждой категории Дорожная карта содержит свои меры.

Каждая проблема нашла свое отражение в матрице политики, посредством соответствия целям DCFTA с рекомендациями конкретных политик, необходимыми действиями и показателями конкурентоспособности. В определенных случаях показатели вытекают из Индекса глобальной конкурентоспособности, Индекса эффективности логистики (LPI), Doing Business и Enabling Trade Report. Большинство целей и действий, предусмотренных в этих компонентах, направлены на факторы конкурентоспособности на горизонтальном уровне и на уровне экономики. Вместе с тем, каждый компонент включает также специфические цели и действия, ориентирующиеся на факторы на уровне промышленности и фирмы.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.

В номере использованы материалы информацион-

ных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком , публикуются

на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах

"Capital Market", отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения

редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков раз-

решается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup"

Страхование жизни в Республике Молдова

Продолжение. Начало в №02 (522) от 22 января 2014

НЕИНФОРМИРОВАННЫЕ ПОТРЕБИТЕЛИ, БЕДНЫЕ ИЛИ ОСТОРОЖНЫЕ?

Сергей Чертан, генеральный менеджер страховой компании „Sigur-Asigur”, хотел бы, чтобы граждане Молдовы постепенно научились отношению к услугам страхования жизни у жителей развитых стран. „Ведь эти продукты жизненно необходимы, они чрезвычайно привлекательны, поэтому любая семья должна владеть 5-10 накопительными полисами страхования жизни. От 1% до 92% охвата страхованием жизни - это длинный путь, но я надеюсь, что наши первые страхователи и их родственники, уже получившие солидные возмещения по страховым случаям или по истекшим договорам, смогли в полной мере оценить сладость „халвы страхования”, и станут самой лучшей рекламой этих продуктов”, - говорит С. Чертан.

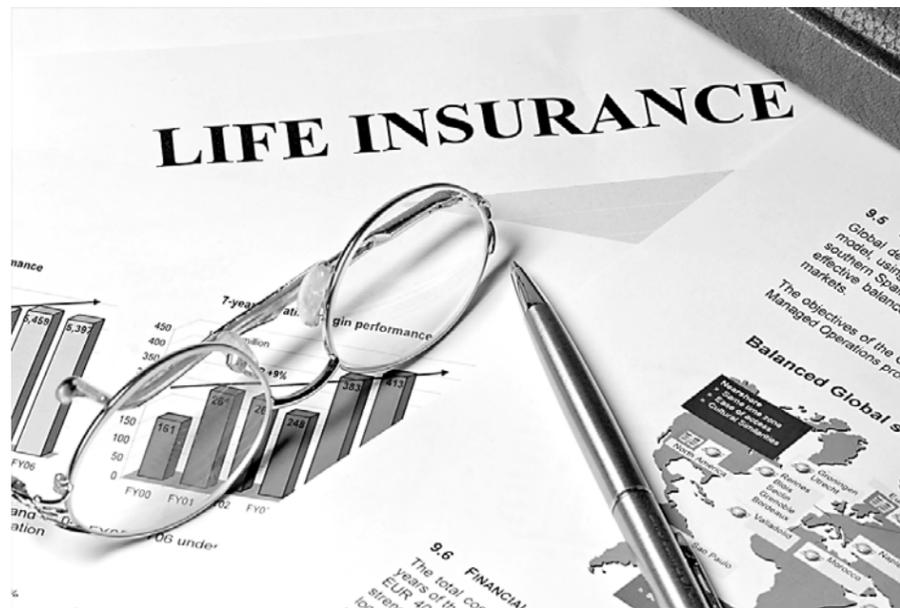
По словам директора страхового брокера „Destine Asig” Иона Кышлару, проблема заключается в низкой культуре страхования. „Население не располагает достоверной информацией о преимуществах страховых продуктов, предлагаемых операторами молдавского рынка страхования и, в результате, те, кто приобрели полисы страхования жизни, остаются недовольны, сталкиваясь с трудностями при решении необоснованных конфликтов, возникающих в течение действия страховых договоров. Это часто приводит к преждевременному разрыву страховых договоров и, косвенно, отражается на укреплении отрицательного имиджа страховой компании, брокеров и сектора страхования жизни в целом. Таким образом, на сегодняшний день население плохо информировано, люди недовольны и равнодушны”, - считает И. Кышлару.

„Что касается третьей проблемы - отсутствия денег на страхование жизни, думаю, что это менее существенно. Все зависит от приоритетов, которые ставит перед собой человек. Если посмотреть, какие машины ездят по улицам столицы, какие дома строятся и какой ремонт делают в квартирах многие наши сограждане, как они элегантно одеваются, то как-то не верится, что их останавливает недостаток средств. За границей каждый человек в конце года думает в первую очередь о накопительном страховании жизни, потом о том, как оплатить это страхование, затем о страховании жилья и в последнюю очередь о машине. В Молдове все наоборот: сначала машина, а потом жизнь”, - сетует И. Кышлару.

ЧТО ПРЕДЛАГАЮТ СТРАХОВЫЕ КОМПАНИИ?

С. Чертан уверен, что продукты накопительного страхования жизни компании „Sigur Asigur”, несомненно, наиболее привлекательны для страхователей по сравнению с любым другим продуктом, предлагаемым на сегодняшний день в Молдове, да и в европейских странах. В договоре установлена гарантированная рентабельность в размере 4% годовых в евро, долларах или леях по выбору клиента. Кроме того, компания „Sigur-Asigur” гарантирует страхователям дополнительно 85% инвестиционной прибыли (сверх гарантированных 4%), а это больше, чем обычно предлагается в страховании жизни.

„Сейчас мы работаем над расширением гаммы наших продуктов страхования жизни. Мы намерены разработать еще 3-5 новых продуктов, но их практическое применение будет зависеть от тестов, которые проведут наши страховые бро-

керы: будут ли клиенты восприимчивы к этим продуктам или нет”, - сообщил С. Чертан.

На вопрос о том, насколько выгодны и гибки продукты страхования жизни, предлагаемые компанией «Grawe Carat Asigurări», директор страховщика Вероника Малкоч отметила, что компания «Grawe Carat Asigurări» занята внедрением новых и привлекательных цен на все продукты. Доля компании на рынке составляет примерно 95 %, у нее самый широкий спектр продуктов страхования жизни, предлагаемых по самым выгодным ценам.

„В любом случае мы постоянно анализируем потребности и желания наших клиентов, для постоянных клиентов у нас каждый год появляются особые программы”, - говорит В. Малкоч.

Что касается предложений на рынке страхования жизни в Молдове, И. Кышлару отметил, что их недостаточно, чтобы покрыть нужды страхователей, их постоянно надо адаптировать к растущему спросу рынка. По его словам, в течение действия договора страхования жизни страхователь должен пользоваться гибкой комбинацией страховых продуктов: накопление капитала, защита в случае заболевания, хирургическое вмешательство, инвалидность, освобождение от выплаты страховой премии и так далее. Если полис страхования жизни гарантирует только компенсацию в случае смерти или возмещение в связи с окончанием срока действия договора, то он становится менее интересным.

„Я думаю, что в Молдове назрела необходимость появления на рынке нескольких именитых международных компаний, которые смогут предложить гражданам программы страхования жизни, действительно оправдающие их ожидания”, - заметил И. Кышлару.

ПЕРВЫЕ СТРАХОВАТЕЛИ ПОЛУЧИЛИ СТРАХОВЫЕ СУММЫ

По словам С. Чертан, привлекательность продуктов страхования жизни не только «теоретическая». „Начиная с 2012 года, компания уже оплачивает нашим клиентам истекшие договоры сроком на пять лет (в 2014 году мы будем платить по договорам на 5, 6 и 7 лет). «Вот конкретные цифры: по этим договорам „Sigur-Asigur” уже заплатила фактически больше, чем начисленные страховые премии в среднем на 13,4% в евро (от +4% до +18%) и в среднем на 23% в молдавских леях (от +4% до +44%). По договорам сроком на 5 лет коэффициенты мультипликации также исключительно высоки, помимо того, что все эти пять лет застрахованное лицо (или ребенок плюс страхователь) находится под надежной защитой страхования.

В. Малкоч сообщила, что в этом году первые клиенты «Grawe Carat Asigurări» получат компенсации по истечении сроков действия договоров. „Для нас это очень важно, так как таким образом мы доказываем свою финансовую стабильность и укрепляем доверие клиентов к нашим продуктам страхования жизни и нашей компании в целом.”, - отметила В. Малкоч.

ЖЕЛАЕМЫЕ ПЕРЕМНЫ

В. Малкоч считает, что в Молдове законодательство не позволяет рынку страхования жизни развиваться быстрее, так, чтобы идти в ногу с реальными нуждами населения. Например, возможность вычета страховых премий в страховании жизни даст рынку более благоприятную основу, которую он ждет и к которой он уже готов.

„Хочу сказать, что в целях совершенствования законодательства компания «GRAWE Carat» направляет свои предложения в НКФР, а также активно участвует во всех дискуссиях (круглые столы, конференции), организуемых профильными государственными учреждениями”, - подчеркнула В. Малкоч.

Что касается того, каких перемен на рынке страхования Молдовы добивается компания „Destine Asig”, И. Кышлару сообщил, что страховые компании должны тесно сотрудничать с профильными учреждениями: Национальной комиссией по финансовому рынку, Ассоциацией страховщиков Молдовы - для того, чтобы повысить уровень информирования в сфере страхования жизни и частной пенсионной системы, начав с информационной кампании национального масштаба, в том числе и в сельской местности.

По его словам, в Молдове, как и в Румынии, должен быть создан гарантийный фонд, в который будут делаться взносы профильные страховые компании и брокеры в размере определенного процента от объема продаж. Таким образом, это послужит увеличению уровня финансовой безопасности компаний, занимающихся страхованием жизни, поможет восстановить доверие населения к гарантированной защите путем страхования жизни и частной пенсионной системы в будущем.

„Кроме того, думаю, что надо создать структуру при НКФР, которая занималась бы обучением ассистентов брокера и страховых агентов и, соответственно, выдачей квалификационных сертификатов операторам страхового рынка, с тем, чтобы они обладали серьезными знаниями в области страхования жизни. Только так может сформироваться здоровый подход к продуктам страхования жизни. Это тем более важно для этого сектора страхования, что предполагает долгосрочные доверительные отношения”.

Татьяна СОЛОНАРЬ

Кишинев намерен ввести ограничения для компаний, зарегистрированных в оффшорах
Сколько оффшорных компаний являются акционерами страховщиков Молдовы?

В Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) сообщили, что Кишинев намерен запретить доступ юридических лиц, резидентов оффшорных зон в акционеры страховщиков (перестраховщиков) Республики Молдова.

Для этого „уже разработан законопроект, предусматривающий запрет права юридических и физических лиц, зарегистрированных в оффшорных зонах, участвовать в уставном капитале финансовых компаний, предприятий, стратегических компаний Республики Молдова, а также в средствах массовой информации. В настоящее время законопроект находится на этапе консультаций и визирования”, - сообщила для www.xprimm.md Алина Осояну, директор Управления регулирования и лицензирования страхования при НКФР.

На рынке страхования Молдовы есть две компании, чьи акционеры зарегистрированы в оффшорных зонах. Согласно информации НКФР, 18% акций компании «MOLDASIG» принадлежат кипрской компании «AZYOL Development», а компаниям «DORMAN Management Limited» и «OURIMON Venture Limited», обе зарегистрированы в Никосии на Кипре, принадлежат 17%, и 16% акций компании «ASITO».

Однако, „действующее законодательство Молдовы в сфере страхования не предусматривает запрета или ограничения на приобретение акций юридическими или физическими лицами из оффшоров. Есть условие, что потенциальный покупатель (независимо от страны происхождения) оплачивает выпущенные страховщиком акции из собственных финансовых средств, занимается экономической, финансовой деятельностью или деятельностью, которая позволяет выполнить имущественные обязательства, а также поддерживать деятельность страховщика из собственных средств, если положение страховщика ухудшается”, - отметила А. Осояну.

В то же время, пока нет особой регулирующей нормы, связанной с приобретением или продажей акций оффшорными компаниями, хотя согласно действующему законодательству, сделки, проводимые оффшорными организациями, считаются подозрительными и о них сообщается в Национальный антикоррупционный центр.

Кстати, молдавское законодательство запрещает резидентам определенных оффшорных зон приобретать акции местных коммерческих банков. Так, „согласно действующему законодательству, резиденты юрисдикций, не внедряющих международные стандарты прозрачности, не могут прямо или косвенно владеть долей в уставном капитале банков. Список таких юрисдикций устанавливается нормативным актом Национального банка”, - подчеркнула А. Осояну.

По состоянию на конец сентября 2013 года на рынке страхования Республики Молдова работало 16 страховых компаний. Начисленные брутто-премии за этот период составили 871 миллион леев (или 53 миллиона евро).

www.xprimm.md

Три сценария молдавской энергетической безопасности

На прошлой неделе представители министерства экономики Молдовы встретились с министром энергетики Румынии Константином Ницэ. В ходе встречи стороны обсудили вопросы, связанные с газопроводом Яссы-Унгены. По словам румынского чиновника, завершение проекта станет для Молдовы точкой связи с Европейским союзом, дав перспективу для диверсификации источников снабжения и обеспечив энергетическую безопасность.

Несмотря на то, что газопровод Яссы-Унгены рассматривается как возможность ликвидации зависимости от российского газа, он не сможет обеспечить энергетическую независимость нашей страны, пока не будет построена магистраль внутренней системы транспортировки природного газа Унгены-Кишинев и/или Унгены-Дрокия (сумма инвестиций может составить около 50 млн долларов США) и возведена компрессорная станция в районе Онешть в Румынии (сумма инвестиций может составить около 26 млн евро). С таким заявлением выступили эксперты в области энергетики IDIS "Viitorul" Серджиу Апарату и Мариан Чепой, представляя доклад "Возможности укрепления энергетической безопасности Республики Молдова: обычный газ против сланцевого газа".

Согласно мысли авторов доклада, для развития внутренних магистральных сетей транспортировки природного газа и создания возможности освоения потенциала газопровода Яссы-Унгены, либерализации рынка природного газа и формирования конкуренции на рынке крайне необходимо внедрить III энергетический пакет ЕС в сфере природного газа и учредить природную государственную монополию в области транспортировки газа.

"Для развития газовых сетей в целях получения новых источников природного газа очень важно найти решения для перехода этих сетей под контроль государства. Только так появится возможность определить инвестиционные приоритеты и создать реальные предпосылки для развития энергетического рынка в сфере природного газа", — отметил С. Апарату.

По его мнению, в краткосрочной и среднесрочной перспективах необходимо изучить возможности различных способов использования сжиженного природного газа промышленными предприятиями, особенно в теплоэнергетическом секторе, а также привлечения частных инвестиций в эту отрасль. Другой важной мерой в этом смысле является проведение переоценки стоимости имущества газового комплекса, которая не проводилась с 1999 года. Кстати, эти цели заложены и в Энергетической стратегии нашей страны.

ЭНЕРГЕТИЧЕСКАЯ СТРАТЕГИЯ МОЛДОВЫ

Основой для своей стратегии Республика Молдова установила четкую позицию интегрирования в ЕС и в его внутренний энергетический рынок.

Специфической целью Республики Молдова на период 2013-2020 годов является обеспечение безопасности снабжения природным газом посредством разнообразия путей и источников снабжения, видов носителей (газ условный, газ сланцевый, сжиженный природный газ) и посредством хранилищ для складирования одновременно с консолидацией роли Республики Молдова в качестве транзитного коридора для природного газа

Критическим для Республики Молдова остается стратегическое, политическое и экономическое партнерство со странами, не входящими в ЕС. Постоянные изменения и перегруппировка альянсов в Черноморском регионе и Центральной Азии и их явное влияние на энергетический сектор Молдовы требуют гораздо более активного участия в переговорах по проектам в области инфраструктуры и реконструкции, в итоге — транспортных коридоров. В следующие годы в центре внимания Республики Молдова будут Россия, Украина, Азербайджан, Турция, Румыния, Болгария, а также Греция, Венгрия и Словакия. В большинстве случаев и Черноморский регион, и Центральная Азия — не исключение, транснациональные интересы и повсеместное присутствие многонациональных компаний представляют собой важные координаты отношений в области энергетики. Возможности сотрудничества с правительствами, многонациональными компаниями, операторами и организациями этой геополитической зоны на политическом, техническом и коммерческом уровне будут внимательно изучены Республикой Молдова на основе понимания их интересов и в интересах реализации взаимных выгод.

Проводимый «Газпромом» проект «Южный поток» и ускоренное развитие проектов TANAP и TAP приведут к падению транзита газа через Украину и Молдову. К тому же, планы Украины по развитию транспортной сети для природного газа из Одесской области предполагают строительство в последующие годы газопровода, который обойдет Молдову в направлении Ананьев-Рени.

Поэтому, считает Влад Берзан, директор Института энергетики, Молдова рискует остаться в стороне от транзитных сетей. "Независимо от сценария, выбранного нашей страной, нам предстоит выдержать удар в виде роста расходов на содержание инфраструктуры, что бесспорно приведет к увеличению стоимости газа. А возможности страны как инвестора или дистрибьютора пока весьма ограничены. Мы стремимся к энергетическому рынку, но какие-либо прогнозы пока трудно делать. Если присоединимся к энергетическому рынку ЕС, надо ждать изменения цен, как это происходит сейчас в ЕС еще с 2006 года. Обеспечение природным газом представляет собой комплексную проблему, ее нельзя решить одним способом, здесь требуется различные подходы", — считает профессор Берзан.

ТРИ ВЕРОЯТНЫХ СЦЕНАРИЯ

Председатель парламентской комиссии по экономике, финансам и бюджету Вячеслав Ионицэ считает, что в вопросе увеличения безопасности и энергетической эффективности, перед Молдовой стоят следующие вызовы:

1. Осуществление инвестиций в энергетическую инфраструктуру, в частности в сектор

природного газа, где требуется диверсификация транзитных путей. Пока Российская Федерация ищет альтернативных путей для транспортировки газа, минуя Молдову, необходимо оценить финансовые убытки и стоимость содержания инфраструктуры в новых условиях.

2. Будущая энергетическая стратегия Молдовы должна включать три основных направления:

— Диверсификация источников снабжения газом путем постройки газопроводов для альтернативных поставок газа, например, газопровод Яссы-Унгены;

— Изучение возможностей и выгод импорта сжиженного газа, в частности, в условиях близости Молдовы к Азербайджану, учитывая, что и Румыния является важным узлом молдо-азербайджанских отношений. Красноречивым примером служит проект AGRI, направленный на транспортировку природного газа из Азербайджана через Грузию в Румынию и далее на европейский рынок. Джурджулештский порт может стать одним из основных перевалочных пунктов сжиженного газа, а это обеспечит стабильность в энергетическом секторе страны.

— Выгоды Республики Молдовы от «революции» сланцевого газа, которая не располагая собственными запасами такого газа, будет по-прежнему его импортировать. Но появление запасов газа в соседних странах (Украине и Румынии) положительно отразится на ситуации в Молдове. Поэтому, когда Румыния и Украина начнут эксплуатацию своих месторождений, наша страна сможет не только диверсифицировать источники импорта, но и снизить в 2-3 раза стоимость газа, уверен В. Ионицэ.

СЛАНЦЕВЫЙ ГАЗ

Важным аспектом вышеупомянутого доклада является вопрос сланцевого газа. Авторы считают, что, так как в Румынии и Украине объявлено о наличии крупных месторождений сланцевого газа, то это может радикально изменить проблему энергетической безопасности Молдовы. По их мнению, через 10-12 лет сланцевый газ будет обеспечивать энергией большинство европейских стран, сведет на нет так называемый газовый шантаж и послужит падению цен на газ. С другой стороны, американская компания Exxon Mobil отозвалась добывать сланцевый газ в Польше, признав скважины нерентабельными. При этом Польша считается страной с самыми бога-

тью 30 млрд кубометров в год, однако в мае 2009 года, по просьбе Епi, была расширена до 63 млрд кубометров. Максимальная глубина прокладки составит 2250 м.

Проект Trans Anatolia Natural Gas Pipeline (TANAP) начался 17 декабря 2011 года, предназначен для прокачки 16 млрд кубометров газа в год из азербайджанского месторождения Шах-Дениз. Запасы Шах-Дениза оцениваются в 1,2 трлн кубометров, а начало полномасштабной добычи запланировано на конец 2017 года. В декабре прошлого года Азербайджан и Турция подписали меморандум о взаимопонимании по созданию консорциума, который будет строить газопровод для поставки газа с месторождения Шах-Дениз в Европу через территорию Турции. В настоящее время 20-процентная доля в TANAP принадлежит турецкой BOTAS, азербайджанской ГНКАР принадлежат 80%. Около 6 млрд кубометров газа будут покрывать нужды Турции, остальные 10 млрд — транспортироваться в Европу.

Nabucco — нереализованный магистральный газопровод протяженностью 3300 км из Туркмении и Азербайджана в страны ЕС, прежде всего Австрию и Германию. Проектная мощность — 26-32 млрд кубометров газа в год. 28 июня 2013 года было объявлено, что проект Nabucco закрыт, а приоритетным проектом теперь является Транс-адриатический газопровод.

В мае 2012 года консорциум проекта Nabucco представил новый вариант трубопровода с названием Nabucco-West. В июне 2013 года консорциум по разработке азербайджанского месторождения газа Шах-Дениз отказался от Nabucco-West в качестве маршрута для транспортировки газа. Консорциум Nabucco-West тогда заявил, что будет искать другие источники газа для своего газопровода.

Транс-адриатический газопровод (Trans Adriatic Pipeline — TAP) — это проектируемый трубопровод для транспортировки природного газа из Каспийского и Ближневосточного регионов в Западную Европу. Маршрут газопровода протяженностью в 520 километров — Греция, Албания, Адриатическое море (официальная часть), Италия. Разработчики проекта — швейцарская EGL, норвежская Statoil, немецкий E.ON Ruhrgas. Предполагаемая мощность газопровода — 10 миллиардов кубических метров в год, с возможностью увеличения пропускной способности до 20 миллиардов.

«Белый поток» — возможный украинский газопровод: — в обход России из Грузии в Европу. Трасса газопровода должна проходить по дну Черного моря из Батуми на Украину.

AGRI (Azerbaijan-Georgia-Romania Interconnector) — азербайджано-грузинско-румынский проект по транспортировке сжиженного газа в Европу. 12 мая Азербайджан, Румыния и Грузия подписали в Тбилиси протокол о создании совместного предприятия по реализации этого проекта. Проект поставки сжиженного азербайджанского газа в Румынию предусматривает строительство двух терминалов для сжиженного газа — в Грузии и Румынии. По предварительным данным, стоимость проекта составит 4-6 миллиардов евро.

Кристина МИРОН